

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

На гэтым тыдні вырашальны ўплыў на фарміраванне надвор'я ў Беларусі будзе аказваць скандынаўскі антыцыклон, таму істотных ападкаў не прагназуецца, паведамляе БЕЛТА галоўны сін-оптык Рэспубліканскага гідрометэацентра Вольга Фядотава.

Толькі ў паўднёва-заходніх раёнах краіны, дзе будзе адчувальны ўплыў атмасферных фронтаў, часам пройдуць дажджы. Уначыя і ранішнія гадзіны ў асобных раёнах магчымы туман. Ноччу тэмпература паветра будзе паніжацца да 2—10 градусаў цяпла, магчымы замаразкі. Так, 8-9 верасня месцамі па тэрыторыі ўсёй краіны і ў ноч на 10 верасня на паўночным усходзе Беларусі на глебе не выключаны замаразкі да нуля—мінус 2 градусаў.

У дзённыя гадзіны сонца прагрэе паветра да плюс 13—19 градусаў. У канцы рабочага тыдня па поўдні краіны тэмпература паветра павысіцца да плюс 21 градуса. У цэлым тэмпературны фон да пятніцы будзе на 1—4 градуса халаднейшы чым звычайна.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЛІЧЫЦЬ НЕДАПУШЧАЛЬНАЙ ПАКАЗУХУ ВА ЎСІХ ГАЛІНАХ, АСАБЛІВА Ў АХОВЕ ЗДРАОЎ'Я

А Б гэтым кіраўнік дзяржавы сказаў учора ў ходзе наведвання Івацэвіцкай цэнтральнай раённай бальніцы, перадае БЕЛТА.

«Паказухі ў ахове здароўя быць не павінна», — сказаў кіраўнік дзяржавы. У якасці негатыва прывяду Александр Лукашэнка расказаў, што ўбачыў з борта верталёта на падлёце да Івацэвічаў. У час дажджу, калі палі заліты вадою, уносіцца арганіка, а на некаторых іншых палях у такое дажджлівае надвор'е грузіць салому. «Гэта яны хочуць паказаць, што працуюць у такіх умовах», — сказаў Прэзідэнт. Паводле яго слоў, такога быць не павінна — нікому не патрэбна такая паказуха, патрэбна рэальная эфектыўная работа.

Закранаючы ахову здароўя, Александр Лукашэнка перасярод медыкаў ад такой паказухі. Паводле яго слоў, сёння ў раёнах створаны ўсе неабходныя ўмовы для работы ўрачоў — пабудаваны сучасныя лячэбныя корпусы, аснашчаныя добрым абсталяваннем. «Лічу, што за тры гады ў ахове здароўя мы практычна зрабілі рэвалюцыю. Цяпер пара патрабаваць ад ачытаў укладзеных сродкаў. У сістэму аховы здароўя ўкладзены немалыя сродкі», — адзначыў Прэзідэнт.

На працягу бліжэйшых двух гадоў праграма перааснашчэння лячэбных устаноў Беларусі павінна быць завершана. Такую задачу паставіў кіраўнік дзяржавы Александр Лукашэнка ў ходзе наведвання Івацэвіцкай цэнтральнай раённай бальніцы.

«Я прыхаю не для таго, каб бальніцу глядзець, а азнаёміцца з выкананнем даручэння па яе мадэрнізацыі, а таксама мадэрнізацыі ўсёй сістэмы, пачынаючы ад ФАП, урачэбнай амбулаторыі, участковай, раённай і абласной бальніцы і заканчваючы цэнтрамі. Цяпер на прыкладзе Івацэвічаў мы будзем разглядаць сітуацыю з раённымі бальніцамі», — сказаў Александр Лукашэнка. Яшчэ некалькі гадоў таму

сітуацыя з лячэбнымі ўстановамі выклікала шмат нараканняў, таму было прынята рашэнне аптымізаваць структуру аховы здароўя і рэканструаваць лячэбныя установы. Прэзідэнт адзначыў, што ў краіне створана дадатковая бальніца, цяпер трэба толькі эфектыўна выкарыстоўваць устаноўленае абсталяванне і аказваць якасную медыцынскую службу. Пры гэтым Александр Лукашэнка падкрэсліў, што «трэба ісці на аптымізацыю аховы здароўя і ўстанаўліваць лінійны зв'язок». Ён падкрэсліў, што новыя бальніцы будавацца не будуць, іх у краіне дастаткова. Як праінфармаваў Прэзідэнта міністр аховы здароўя Васіль Жарко, цяпер 106 раённых бальніц у краіне прыведзены ў парадак.

Стратыя сельгаспрадпрыемстваў ў Беларусі будучы прыватызацыя. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Александр Лукашэнка ў час рабочай паездкі па Брэсцкай вобласці. «Два гады яшчэ пабудуйцеся, а пасля што не выйдзе на рэнтабельную работу — будзем прыватызаваць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Як растлумачыў журналістам намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Іван Бамбіза, Беларусь ужо часткова правяла прыватызацыю стратных прадпрыемстваў. «Цяпер стаіць пытанне больш шырокай прыватызацыі, у тым ліку разглядаюцца тыя маёмасныя комплексы, якія на сённяшні дзень неэфэктыўныя або малаэфэктыўныя, гэта значыць размова ідзе не толькі аб стратных, але і аб малаэфэктыўных гаспадарках», — сказаў ён.

Па даручэнні кіраўніка дзяржавы ў бліжэйшы час будучы прарпрацаваны падыходы па прыватызацыі такіх прадпрыемстваў. «Закране гэта і сельгаскааператывы, і камунальныя сельгаспрадпрыемствы», — дадаў Іван Бамбіза.

Н ЯЎСТОЙЛІВАЕ надвор'е, якое раз-пораз імкнулася прыпыніць святая беларускага пісьменства ў Хойніках, усё ж не змогло паўплываць на святочны настрой усіх, хто прыхаю на радзіму Івана Мележа. Жыхары гэтага невялікага райцэнтру рыхтаваліся да сустрэчы гэтай практычна год. А ў спякотае лета — проста ўдарна. Каб усё, хто ведаў раней гэты палескі гарадок з сумнай славай радзіўскага постчарнобыльскага шэйфу, у адзін голас казалі: «Не пазнаю! І гэта — тыя самыя Хойнікі?». Між тым, Хойнікі маюць амаль 500-гадовую гісторыю, і х розныя гаспадары — уладальнікі мясцовага маента — еўрапейскую культуру сюды прывозілі не ў якасці сувеніраў — у якасці ладу жыцця. Таму пераўтварэння да святая Хойнікі проста вярнуліся туды, адкуль па недарэчнасці лёсу выпадкова выпалі. А жыхары, якія перажылі лета пад грукат будаўнічых машын, нарэшце атрымалі кампенсацыю — ім за Хойнікі цяпер не сорамна.

XVII Дзень беларускага пісьменства, які праводзіцца па даручэнні кіраўніка дзяржавы і згодна з праграмай аднаўлення малых гарадоў Беларусі, на Гомельскай зямлі пачаўся з набажэнства ў ўдзелам архірэра, епіскапа Мазырскага і Тураўскага Сцефана ў мясцовым праваслаўным храме. Тут была адслужана літургія, сюды ўдзельнікі Рэспубліканскай навукова-асветніцкай экспедыцыі «Дарога да святыхаў» прывезлі Дабрадаты агонь ад Труны Гасподняй. Свецкая частка мерапрыемства ахапіла літаральна ўвесь гарад, які напоўніўся музыкой, гоманам, кірмашам, смачнымі пахамі, радасцю. І вядома ж, сустрэчамі. З усімі тымі, хто сціпла працягвае справу асветніцкай беларускай зямлі Кірылы Тураўскага, Ефрасінні Полацкай, Францыска Скарыны...

Адукацыя, інфармацыя і культура — тры галіны, якія фарміруюць інтэлектуальную эліту нацыі, яе сучаснасць і будучыню. У гэты дзень аддавалася даніна павагі нашым продкам, якія стваралі падмурак беларускай адукацыі і пісьменнасці. У сваім выступленні на ўрачыстасці віцэ-прэм'ер Беларусі Уладзімір Пятупчык адзначыў, што «гэтае святая аб'ядноўвае старонкі багатай гісторыі і намагаюцца пакаленняў сучаснікаў, якія шанавалі і неслі свету беларускую мову, збераглі культурную спадчыну, стварылі асветніцкія цэнтры, заклалі падмурак далейшага духоўнага развіцця Радзімы».

КАРАТКЕВІЧ ЗАГАВОРЫЦЬ ПА-АНГЛІЙСКУ

і іншыя тайны, якія адкрыліся на свяце беларускага пісьменства ў Хойніках

Участак жанчына трапіла па дробязнай справе. Калі паліцэйскі заўважылі Памелу, яна спала за рулём аўтамабіля. Стражы парадку запатрабавалі прайсці тэст на алкаголь. Жанчына адмовілася, і яе затрымалі. За здекаванне з затрыманай сяржанту паліцыі пагражае турэмны тэрмін — да шасці месяцаў.

Паліцэйскі адкапала 9 мільёнаў. Супрацоўнікі праваахоўных органаў Сальвадора знайшлі 9 мільёнаў долараў ЗША ў закапанай у зямлю бочцы. Буйная сума ў купюрах па 20, 50 і 100 долараў была змешчана ў бочку, закапаную на тэрыторыі рачна, што знаходзіцца ў 60 кіламетрах ад сталіцы, паведамлілі прадстаўнікі мясцовых уладаў. Паліцэйскі спатрыбасі каля трох дзён, каб пералічыць усе купюры. Паводле папярэдняй версіі, дзевяць мільёнаў прыналежалі гандлярм наркатыкамі. «Магчыма, ёсць і іншыя бочкі, раскопкі працягваюцца», — заявіў кіраўнік сальвадорскай паліцыі Карлас Асенія.

«ЧОРНАЯ УДАВА» ПАБІЛА РЭКОРД АБЖОРСТВА. Жанчына па мянушцы «Чорная Удава» ўсталявала новы нацыянальны рэкорд на фестывалі курных крыльцаў у ЗША. «Абжора» праглынула за 12 хвілін 181 падсмажанае крыльца.

Гэтым разам спаборніцтвы праходзілі ў горадзе Буфала, якіх лічыцца радзімай смажаных крыльцаў, якія падаюць разам з вадэтам і вострым соусам. Мініцюрная Сося Томас неаднаразова выйгравала спаборніцтвы па хуткасным паглыннанні тых ці іншых прадуктаў. Мянушка яна прыдумала сабе сама, паколькі на такіх конкурсах яна рэгулярна выйграе ў едакоў-мужчын.

Соня, якой нядаўна споўнілася 43 гады, прызналася, што яна так і не наелася падчас спаборніцтва і ёй прыйшлося з'есці яшчэ каля 20 гарачых крыльцаў пасля заканчэння «турніру». «Чорная Удава» ўжо належае гадую ў складзе міжнароднай Федэрацыі па хуткасным паглыннанні ежы. У свой час яна усталявала рэкорды па паглыннанні хот-догаў, сардэлек, вустрыц, чыпсвайкаў, перцаў халалена і запечанага сыра. Цяпер вага Сосі складае ўсяго 45 кілаграмаў пры росце 152 сантыметраў. Першы швай конкурс яна выйгравала ў 2003 годзе.

У ГАНКОНГУ Ў ПРодаж ПАСТУПІЛА... Чыстае ПАВЕТРА! Кампанія назвала яго рэвалюцыйна новым прадуктам, які дазваляе дыхаць тым жа паветрам, што і астатняя частка свету. Прадукт прадставілі ў выглядзе невялікай ёмістасці блакітнага колеру і дыхальнай маскі. У паветра дабаўляюцца розныя водары, у тым ліку ваніль і пах марскога берага. Кошт прадукту — 2 ганконскія долары (каля Вр800). Чыстае Паветра — новы ход кампаніі Clean Air Network у Ганконгу, якая б'е трывоў за нагоды непрыдатнага паветра ў гэтым сямімільённым мегаполісе.

Фота: Аляксандр КЛЕШЧУКА.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА КУП «Минский областной центр учета недвижимости» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Минский завод «Калибр» (продавец) проводится открытый аукцион по продаже недвижимого имущества, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Фабричного, 8 в составе: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, об. пл. 339 кв.м, (инв № 500/С-48250); здание специализированное иного назначения, об. пл. 602 кв.м, (инв № 500/С-48268); сооружение специализированное складов, хранилищ (склад для хранения ГСМ), об. пл. застройки 37 кв.м, (инв. № 500/С-1009952).

Начальная цена с НДС — 3 092 907 244 бел. руб. Для обслуживания здания (инв. № 500/С-48268) выделен земельный участок об. пл. 0,1109 га. Земельный участок для обслуживания здания (инв. № 500/С-48250) и сооружения (инв. № 500/С-1009952) будет выделен после проведения аукциона по согласованию с продавцом в установленном порядке из земельного участка об. пл. 5,2576 га. Объект обременен договором аренды.

Задаток в сумме 100 000 000 бел. руб. перечисляется на р/с 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, УНП 690324015 КУП «Минский областной центр учета недвижимости».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 15 дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 12.10.2010 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 11.10.2010 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34, 500 47 12. МУНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ ИНФОРМИРУЕТ

Перапіс БЕЛАРУСЫ ВЫБІРАЮЦЬ... БУЙНЫ ГОРАД

Паводле апошняга перапісу насельніцтва (14.10.09 г.) ў Беларусі пастаянна пражываюць 9 млн 504 тыс. чалавек. Такім чынам, з часу папярэдняга перапісу ў 1999 годзе колькасць насельніцтва зменшылася на 541 тыс. чалавек ці на 5,4 працэнта.

Змяншэнне колькасці насельніцтва адбылося ва ўсіх абласцях, але найбольш значнае — на Віцебшчыне (на 146 тыс. чалавек ці на 10,6 працэнта), Міншчыне (на 136 тыс. чалавек або на 8,7 працэнта) і Магілёўшчыне (на 114 тыс. чалавек або 9,4 працэнта). У той жа час адзначаны рост колькасці жыхароў сталіцы — на 156 тыс. чалавек ці на 9,3 працэнта.

Пры гэтым перапіс засведчыў: працэс урбанізацыі набірае абароты. З 1999 года колькасць гарадскога насельніцтва павялічылася на 103 тыс. чалавек, а яго агульная доля — з 39 да 74 працэнтаў. Прычым удзельная вага гараджан узрастае ва ўсіх абласцях, цяпер яна складае 76 працэнтаў — на Віцебшчыне і Гомельшчыне, 69 працэнтаў — на Гродзеншчыне, 66 працэнтаў — на Брэсцшчыне і 55 працэнтаў — на Міншчыне. Да таго ж працягвалася канцэнтрацыя беларусаў у сталіцы і абласных цэнтрах. Калі ў 1999 годзе ў гэтых гарадах пражывала 49 працэнтаў, то ў 2009 годзе — 52 працэнтны насельніцтва. Адпаведна, агульная колькасць жыхароў сталіцы і абласных цэнтраў за гэты перыяд павялічылася на 225 тыс. чалавек. А вось колькасць жыхароў у астатніх гарадах і гарадскіх наадаворот зменшылася — на 122 тыс. чалавек, і ў тым ліку на 44 тысячы — у гарадах маляк і сяродніх.

Адбылося і скарачэнне колькасці вясковага насельніцтва — у параўнанні з 1999 годам на 644 тыс. чалавек ці на 21 працэнт. Найбольш хуткім яно было на Віцебшчыне (26,5 працэнта), Магілёўшчыне (на 26,2 працэнта), Гродзеншчыне (на 25,2 працэнта). Прычым сама па сабе гэтая з'ява тлумачыцца як асабліва істотна ўзроставага складу вясцоўкаў, так і іх міграцыйны ў гарады.

Сяргей ГРЫБ.

КРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ТЭРАКТ У БУЙНАКСКУ

У ноч на нядзелю на ваенны палігон «Дальні» ў дагестанскім горадзе Буйнаксск прарваўся тэрарыст-смяротнік. Ён кіраваў аўтамабілем, начыненым узрыўчаткай. У выніку выбуху, па апошніх звестках, тры чалавекі загінулі, яшчэ 35 атрымалі раненні. Частэра параненых цяжка, усе астатнія маюць лёгкія, а таксама сярэдняй цяжкасці раненні.

Па меркаванні міністра абароны Расіі Анатоля Сердзюкова, які па даручэнні прэзідэнта асабіста прыбыў на месца НЗ, меры па ахове палігона былі недастатковымі, выніковы будучы з'явіцца хуткім часам павялічэння стараннага разбору і аналізу. Тым часам, па некаторых звестках, тэрарыстаў было двое. Паводле адной версіі, баявікам удалося трапіць на тэрыторыю ваеннага лагера, паколькі дарога не ахоўвалася належным чынам.

МАЛДАВАНЕ САРВАЛІ РЭФЕРЭНДУМ

Канстытуцыйны рэфэрэндум у Малдове не адбыўся з-за нізкай актыўнасці выбаршчыкаў. Парог які не дацягнуў да патрэбнай адзнакі некалькі адсоткаў. Выканаўца абавязкаў прэзідэнта рэспублікі Міхай Гіму прыгразіў роспускам парламента.

Як паведаміў старшыня ЦВК Малдовы Яўген Шчырбу, рэфэрэндум не адбыўся. Па апошніх звестках Цэнтравыбаркама рэспублікі, у плебісцыце прыняў удзел 30,98 % выбаршчыкаў. Грамадзяне рэспублікі павінны былі адказаць на правое пытанне пра тое, ці хочунь яны вяртаньня выбараў прэзідэнта. Малдаванам прапанавана было вызначыць форму выбараў гаванта Канстытуцыі — ці застанецца яна, як цяпер, парламенцкай, ці будзе зменена на ўсенародную. Дзве спробы новага парламента абраць прэзідэнта, летась 10 лістапада і 7 снежня, завяршыліся безвыніковым. Паводле Канстытуцыі, абавязкі прэзідэнта часова выконвае спікер парламента Міхай Гіму.

ПАЛІЦЫЙСкі РАЗБІЎ ЖАНЧЫНЕ ТВАР

Сяржант брытанскай паліцыі Марк Эндрус груба кінуў затрыманую ў камеру, у выніку чаго яна ўпала тварам на бетонную падлогу.

Жанчына страціла прытомнасць, але паліцэйскі пакінуў яе ў камеры, нягледзячы на крывацёк. Пазней высветлілася, што ў 57-гадовай Памэлы Самервіль рассечана брыво. У бальніцы ёй наклалі

ПАЛІЦЫЙСкі АДКАПАЛА 9 МІЛЬЁНАЎ

Супрацоўнікі праваахоўных органаў Сальвадора знайшлі 9 мільёнаў долараў ЗША ў закапанай у зямлю бочцы.

«ЧОРНАЯ УДАВА» ПАБІЛА РЭКОРД АБЖОРСТВА

Жанчына па мянушцы «Чорная Удава» ўсталявала новы нацыянальны рэкорд на фестывалі курных крыльцаў у ЗША. «Абжора» праглынула за 12 хвілін 181 падсмажанае крыльца.

У ГАНКОНГУ Ў ПРодаж ПАСТУПІЛА... Чыстае ПАВЕТРА!

Кампанія назвала яго рэвалюцыйна новым прадуктам, які дазваляе дыхаць тым жа паветрам, што і астатняя частка свету.

Прадукт прадставілі ў выглядзе невялікай ёмістасці блакітнага колеру і дыхальнай маскі. У паветра дабаўляюцца розныя водары, у тым ліку ваніль і пах марскога берага. Кошт прадукту — 2 ганконскія долары (каля Вр800). Чыстае Паветра — новы ход кампаніі Clean Air Network у Ганконгу, якая б'е трывоў за нагоды непрыдатнага паветра ў гэтым сямімільённым мегаполісе.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЛІЧЫЦЬ НЕДАПУШЧАЛЬНАЙ ПАКАЗУХУ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Беларусь у 2011 годзе выйдзе на поўнае забеспячэнне ўласным насеннем кукурузы. Аб гэтым далажыў учора Прэзідэнту краіны Аляксандру Лукашэнку міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Міхаіл Русы. Прэзідэнту было далажана, што да канца наступнага года магунтацца па вытворчасці насення кукурузы ў Беларусі будуць павялічаны да 24 тыс. тон у год, а ў 2013 годзе плануецца пачаць яго экспарт. Сёння ў краіне працуюць два кукурузакаваліровачныя заводы. Адзін з іх, у Івацэвічах, наведваў учора Прэзідэнт. Ён даў высокаму ацэнку заводу і адзначыў, што трэба заканчваць будаўніцтва другой яго чаргі. Цяпер магунтацца прадпрыемства складаюць 5 тыс. тон насення кукурузы. У 2012 годзе плануецца завяршыць будаўніцтва заводу, а ў 2013 годзе — атрымаць 10-11 тыс. тон уласнага насення кукурузы. Прэзідэнт адзначыў, што вырошчванне кукурузы для сельгасгальні краіны прывносіць вялікую карысць. «Напрыклад, калі б у гэтым годзе не было кукурузы, мы былі б без кармоў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. «Але калі ўзяліся за кукурузу, то для яе вырошчвання трэба мець усё: ад насення да тэхнікі. І тэхналогію трэба вывучаць жэлезна», — дадаў ён. «Навучыліся рабіць кукурузу — значыць, будзем з кормам, а адпаведна — з малаком і мясам». Аляксандру Лукашэнка закарнуў і іншыя аспекты сельскай гаспадаркі. У прыватнасці, ён запатрабаваў прапрацаваць пытанне развіцця авецкагадоўлі ў краіне.

Прэзідэнт Беларусі павіншаваў...

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста павіншаваў Прэзідэнта Федэратыўнай Рэспублікі Бразілія Луіса Інасу Лула да Сілву і ўвесь бразільскі народ з нацыянальнымі святам — Днём Незалежнасці. Аляксандру Лукашэнка пацвердзіў зацкаўленасць Беларусі ў актывізацыі поўнаштабнага дыялогу з Бразіліяй па пытаннях пашырэння міждзяржаўных кантактаў і плённага супрацоўніцтва ва ўсіх сферах.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Открытое акционерное общество «КЛИМОВИЧИРАЙАГРОПРОМТЕХНАБ»

213633, г. Климовичи, ул. Болдина, 119, тел. 8 02244 5 86 54

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2010 года				
в миллионах белорусских рублей				
Наименование статьи	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода	
1	2	3	4	
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ				
Основные средства		13120	13364	
Нематериальные активы		1	1	
Вложения во внеоборотные активы	140	164	602	
ИТОГО по разделу I	190	13285	13967	
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ				
Запасы и затраты	210	3042	4809	
Налоговые требования к покупателям товаров, работам, услугам	220	637	629	
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	1678	1508	
Денежные средства	260		1	
Финансовые вложения	270	29	29	
Прочие оборотные активы	280	3390	4322	
ИТОГО по разделу II	290	8776	11298	
БАЛАНС (190+290)	300	22061	25265	
ПАССИВЫ				
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ				
Уставный фонд	410	3437	3437	
Добавочный фонд	430	2427	2852	
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440		59	
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	1368	1368	
Целевое финансирование	460	130	104	
Доходы будущих периодов	470	3	185	
ИТОГО по разделу III	490	7365	8005	
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
Долгосрочные кредиты и займы	510	2286	2560	
Прочие долгосрочные обязательства	520	4744	5813	
ИТОГО по разделу IV	590	7030	7373	
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
Краткосрочные кредиты и займы	610	646	607	
Кредиторская задолженность	620	3639	4488	
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	43	25	
Резервы предстоящих расходов	640	-	-	
Прочие краткосрочные обязательства	650	3338	4267	
ИТОГО по разделу V	690	7666	9387	
БАЛАНС (490+590+690)	700	22061	25265	

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 января 2010 года

в миллионах белорусских рублей				
Наименование показателей	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года	
1	2	3	4	
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг				
Налого и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	322	283	
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010-011)	020	1852	1694	
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	1597	1434	
Валовая прибыль (020-030)	040	255	260	
Расходы на реализацию	060	148	137	
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (020-030-050-060)	070	107	123	
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от операционных доходов и расходов (090-100)	120	-52	15	
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внереализационных доходов и расходов (140-150)	160	49	22	
Налог на прибыль	250	31	35	
Прочие налоги, сборы из прибыли	260	13	13	
Прочие расходы и платежи из прибыли	270	1	2	
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200-250-260-270)	300	59	110	
Руководитель		И.В. Коверец		
Главный бухгалтер		И.В. Журова	УНП 700336791	

ОАО «Минскводстрой» сообщает,

что предложение о покупке акций ОАО «Минскводстрой» на баланс Общества по цене 1 000 000 рублей за одну акцию со сроками представления предложений акционеров на продажу акций с 15.08.2010 г. по 15.09.2010 г. и сроками заключения договоров купли-продажи с 16.09.2010 г. по 30.09.2010 г. считать недействительным.

Парламенцкі дзёнік

У АГУЛЬНЫ КАШЭЛЬ

РАССТАВІЦЬ усе кропкі над «!» напярэднямі дапамагло пашыранае пасяджэнне профільнай камісіі — па бюджэце, фінансах і падатковай палітыцы. Адмысловае «нуйловае» чытанне для практыка бюджэту і дакументаў, якія звычайна ідуць у комплексе з ім. Спецыялісты абавязкова знойдуць там шмат цікавага і новатарскага. Мы ж пастараемся не пускаяць у падрабязныя эканамічныя развагі. Бо аб'яўляліся цікавіць мінімум: наёмнага праціўніка — наколькі яго прыбытак павялічыцца, а прыватніка — наколькі зменшыцца ад выплаты падаткаў. Вось гэта і паспрабуем высветліць.

Тоўсты сацыяльны пакет

Бюджэтнікі, радуйцеся! Рост вашых даходаў патрапіў у дзяржаўныя прыярытэты, з улікам якіх і планаваліся расходы казны налета.

— Закладзеныя сродкі дэвальюяць гарантаваньне прот сярэднямесячнага заробку, стыпендыі і іншых выплатаў на 35 адсоткаў у параўнанні з бягучым годам, — аб'яўляе міністр фінансаў Беларусі Андрэй ХАРКАВЕЦ.

Налета мы, наводзе слоў кіраўніка ведамства, увольне выходзім на дакрызнісны тэмпы развіцця бюджэтнага сектара. Кватэрнае пытанне, адно з самых балючых для беларусаў, таксама не застаецца без увагі. Запланаваныя аб'ёмы жыллёвага будаўніцтва будуць забеспячаныя ўсімі неабходнымі рэсурсамі. Сацыяльны пакет налета, у прынцыпе, вылучыцца таўшчынёй, ці, як выказваюцца фінансісты, значным ростам у структуры бюджэту. Сярод іншых фінансавых прыярытэтаў 2011 года таксама эканамія рэсурсаў казны і іх канцэнтрацыя на забеспячэнне работы бюджэтнага сектара для захавання якасці бюджэтных паслуг. Актуальна падтрымка рэалізацыі дзяржаўных праграм і інавацыйнага развіцця галінаў эканомікі. Безумоўнае выкананне міжнародных абавяза-

Радыкальная разгрузка

Прывычныя навіны і для прыватнікаў. Калі падаткі дагтуць пазабуйлялі вас сну і спакою, то налета сітуацыя, трэба думаць, зменіцца радыкальна. Калі выкарыстоўваць тэрміналогію кіраўніка Мінфіна. Ён акцэнтуюе «радыкальнае спрашчэнне падатковай сістэмы» — і ў плане нагрукі, і ў плане ўліку.

Асобныя плячэжы папроста знікнуць. Так, адмянець мясцовы збор на развіццё тэрыторыі (сёння ён выплачваецца па стаўцы 3% ад прыбытку), мясцовы падатак на паслугі (пакуль 5% ад вырочкі), а таксама тры плячэжы ў складзе экалагічнага падатку. Прадпрыемствы разжывуцца дадатковымі 700 млрд рублёў, а гэта дадатковыя інвестыцыі, абаротныя сродкі. «Разгрузка» для беларускай эканомікі, паводле ацэнкі Мінфіна, пацягне на 0,4% да ВУП.

Важна не толькі, што лічыць, але і кім чытанне. Само падатковае адміністрацыйнае стана куды прасцейшы. Па-першае, выплачваць падаткі і надаваць дэкларацыі трэба будзе радзей. Возьмем для прыкладу падатак на прыбытак. Ён дастаўляе клопаты бізнэсменам і кожны месяц. З наступнага ж года выплачваць яго давядзецца штоквар-

тальна, а дэкларацыю надаваць раз на год.

— Можна сказаць, гэта расшэнне поўнасцю вызваліць плацельшчыкаў ад неабходнасці вядзення штомесячнага і нават штоквартальнага падатковага ўліку па прыбытку, паколькі канчатковы разлік будзе здзяйсняцца па выніках года, — рэзюмуе міністр фінансаў.

Па-другое, зменшыцца і «папярояе» напружанасць:

— Прынятае расшэнне спрасціць формы падатковых дэкларацый за кошт выключэння патрабаванняў у плацельшчыкаў інфармацыі, не звязанай з разлікам падаткаў, — інфармуе кіраўнік ведамства. — Пашырыць сферу прымянення электроннага падатковага дэкларацыя за кошт большай яе даступнасці. Адмовіцца ад залішняй рэгламентацыі дакументаабору плацельшчыкаў за кошт звядзення факт здзяйснення гаспадарчых аперацый. З наданнем іншым дакументам (а іх у краіне каля 1600 рэкамендацыйнага характара ці іх поўнай адмены, калі такія дакументы мы палічым немэтазгоднымі для далейшай работы.

У выніку падатковага сістэма Беларусі па сваім складзе будзе адпавядаць падатковым сістэмам развіцця краін — вераць у Мінфіна. Яе аснову, які ў большасці еўрапейскай краінах, складуць падаткі на спажыванне (ПДВ і акцызы), падаткі на прыбытак і даходы, падаткі на ўласнасць (на нерухомасць і зямлю), экалагічны і сацыяльны падаткі.

— З іх звычайна плацельшчык будзе выплачваць толькі пяць падаткаў, прычым які правіла, што-

Некаторыя структурныя змены ў новым бюджэце маюць на мэце пашырыць магчымасці для прыняцця расшэнняў на месцах. Асобныя ж захады, чакаецца, яшчэ і павысяць зацкаўленасць мясцовай улады ў прыцягненні інвестараў ды стварэнні новых прадпрыемстваў. Народная абранніца кілапаціліса на кошт размеркавання па краіне прыбытку ад падаткаў. Непакоеіцца з-за наяўнасці абмежавальных пісьмаў, з-за якіх нярэдка адбываецца недафінансаванне, у прыватнасці, навуковых устаноў (прапаўноўвалі нават перайсці на нарматывы фінансавання). Уздымалі і адвечнае пытанне пра штрафы.

— Мы сутыкнуцца з сітуацыяй, калі за самымя значыныя парашэнні прадпрыемствы штрафуюцца, — прыдзе міністр фінансаў. — Падтрытанавы намі праект дакумента значна спрашчае гэту сітуацыю і выводзіць са штрафных санкцый велізарны масіў перацшасх уліковых дакументаў. Калі гэты падыход будзе рэалізаваны, вы ўбачыце абсалютна іншае стаўленне па гэтай пыціцы.

Праект бюджэту, паводле ацэнкі Мінфіна, максімальна збалансаваны з наяўнымі рэсурсамі і ў поўнай меры забяспечвае рэалізацыю прыярытэтаў сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны. Дэлегацыі сёння разгледзяць яго ў поўным складзе, а выказаныя імі заўвагі і прапановы, несумелна, унесуць сваю лепту ў агульны кашаль. Дарчы, у ім не ўпільнаць чаканыя даходы ад прыватызашыі беларускіх прадпрыемстваў. Гэтымі грашыма фінансісты разлічваюць палюўніц золатавалютныя рэзервы краіны.

Зоя ВАРАНЦОВА.

КПУП «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению РУП «ГЗЛИН» (продавец) извещает о проведении 8 октября 2010 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-18

№ лота	Наименование оборудования	Начальная цена продажи с НДС, руб. РБ	Задаток с НДС, руб. РБ
1	Гайконарезной автомат модели 2064, инв. № 0130894	23 964 000	2 300 000
2	Гайконарезной автомат модели МН6-20, инв. № 0130106	14 503 200	1 400 000

Продавец: Республиканское унитарное предприятие «Гомельский завод литья и нормалей», контактный телефон: 8 0232 59 68 78.

Имущество расположено по адресу: ул. Могилевская, 16, 246010, г. Гомель. Шаг аукциона – 5 %.

К участию в аукционе допускаются лица, которые своевременно подали заявления на участие в аукционе по форме, определенной организатором аукциона, внесли в установленном порядке задаток для участия в аукционе, представили другие необходимые документы и подписали соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, каб. 2-18 в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения **до 6 октября 2010 г. включительно**. Подача документов по почте не допускается.

При подаче заявления в адрес организатора аукциона представляются: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении); индивидуальный предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором торгов; юридическим лицом – доверенность, выданная представителем юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копий организатором торгов; иностранным юридическим лицом, иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык; представителем иностранного инвестора – легализованные в установленном порядке

доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык; представителем иностранного инвестора – легализованные в установленном порядке документы, подтверждающие личность.

В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона (лоты №№ 1–2) продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. Невьяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается организатором торгов в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Задаток для участия в аукционе перечисляется на расчетный счет организатора аукциона: № 3012209370018 в филиале ОАО «Белгоспромбанк» Гомельское областное управление, код 912, ОКПО 02975763, УНП 400071204.

Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в срок не позднее 20 календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество в сроки, определенном в договоре купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с действующим гражданским законодательством Республики Беларусь, в т.ч. Указом Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» и Инструкцией о порядке организации и проведения торгов по продаже некоторых объектов республиканской собственности, утвержденной постановлением Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь от 30 марта 2009 г. № 36.

Дополнительная информация по контактному телефону организатора аукциона: 8 (0232) 74 89 64, 74 17 34.

«САМААБАРОНА» У ГАСЦЯХ

У «БЕЛАЙ РУСІ»

Днямі ў нашай краіне павяла дэлегацыя польскай партыі «Самаабарона». Перш наперш у Беларусь замежныя палітыкі наведалі «Белую Русь». Гасцей сустракаў намеснік старшыні рэспубліканскага грамадскага аб'яднання, віцэ-спікер Палаты прадстаўнікоў Віктар ГУМІНСКІ.

— Нам цікава сустрэцца і абмеркаваць магчымасці беларуско-польскага супрацоўніцтва з прадстаўнікамі партыі «Самаабарона», — дзеліцца з журналістамі беларускі дзеяч. — Яны адстойваюць ітарэсы сялян, фермераў, прамысловых рабочых, якія падтрымліваюць раззкі прыватызашыі, што адбывалася ў Польшчы. Паціцы гэтай партыі нам вельмі блізкія па кірунках як эканамічнага, так і палітычнага супрацоўніцтва. Я лічу, такія адносіны, якія сёння існуюць з нашай суседкай, павіны мець больш высокі ўзровень. Неабоходна шукаць любыя магчымасці сустрач з нашымі суседзямі, каб адносіны паміж Беларуссю і Польшчай па ўсіх кірунках былі лепшымі, чым цяпер.

Падчас сустраччэ не абшлось без абмеркавання бадай самага далікатнага пытанна — праслаўтай сітуацыі вакол Саюза палікаў. — Немалы ўплыў на нашы адносіны зроблены ў 2005 годзе, калі адбыўся канфлікт у польскай меншасці — раскол у «Саюз палікаў у Беларусі», — канстатуе В.Гумінскі. — Гэты індывідуў прыспрытаў нашай суседкай як палітычны, і ў нас рэзка пачалі пагаршацца адносіны. Мы ж лічым, што вышэй адзначанае адбылося ў рамках грамадскага аб'яднання і пераносіць гэта на адносіны паміж дзяржавамі не варта.

Старшыня партыі Анджей ЛЕПЕР запэўніў удзельнікаў сустраччэ, што польскі народ настроены пазытыўна ў адносінах да Беларусі. А ў гутарцы з журналістамі зрабіў акцэнт на трынальскіх сувязях, які склаліся ў вытворчай, гандлёвай, гуманітарнай сферах. І іх варта толькі мацаваць і нарошчваць. Суразмоўцы, дарчы, абмеркавалі магчымасці павелічэння тавараабору ў паліўна-энергетычнай галіне, а таксама галіне сельскагаспадарчага машынабудаўніцтва. Магчыма, і гэта стане добрым ўнёскам у зняццэ польскага пытанна.

Зоя ВАРАНЦОВА.

Не з Ціхарэцкага састаў адраўціцца... Беларуская чыгунка і расійскі Ціхарэцкі машынабудаўнічы завод імя Вароўскага падпісалі мемарандум пра тое, што ў Беларусі будзе наладжана вытворчасць спецыяльнага самаходнага рухомага састаўу.

Гомельскі вагонрамонтны завод імя Калініна стана вытворчай базай. Тэхнічную і тэхналагічную дакументацыю для вырабы чыгунчанай тэхнікі прадстаўляць расійская калегія, паведамлілі ў Міністэрстве транспарту і камунікацыі. Яны таксама забяспячаць навучанне спецыялістаў заводу, паставяць камплектуючыя, запасныя часткі і абсталяванне. Чакаецца, што першая адзінка тэхнікі будзе сабраная ў Гомелі ўжо ў канцы верасня—пачатку кастрычніка. Ціхарэцкі машынабудаўнічы завод — адно з вядучых прадпрыемстваў у Расіі па выпуску чыгунчанай тэхнікі. Чыгунчаныя машыны для бягучага рамонту і ўтрымання чыгунчанага пуці, будаўніцтва і вытворчасці аднаўленчых работ на кантактнай сетцы электрафікаваных дарог Беларускай чыгункі купляе пераважна ў гэтай прадпрыемства.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Нацыянальны алімпійскі камітэт, Прадстаўніцтва НАК Беларусі ў Брасцкай, Віцебскай, Гомельскай, Гродзенскай, Мінскай, Магілёўскай абласцях, гарадах Мінску і Бабруйску, унітарныя прадпрыемствы «САК «Алімпійскі», «Алімпійскі дом» выказваюць глыбокае спачуванне віцэ-прэзідэнту НАК Беларусі Цыцьерыню Сяргею Сям'янавічу, яго родным і блізкім у сувязі з напатакушым вялікім горам — смерцю БАЦЬКІ.

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 7 октября 2010 г. ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАН РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ В МИНСКОМ РАЙОНЕ

	Лот 1	Лот 2	Лот 3	Лот 4	Лот 5	Лот 6	Лот 7
1 Адрес земельного участка	Юзюфовский с/с, д. Абриска Слобода 623688200101000024	Шомыслицкий с/с, д. Прилуцкая Слобода 6236880006601000405	Шомыслицкий с/с, д. Прилуцкая Слобода 6236880006601000406	Колодицкий с/с, п. Колодищи, квартал 739, У-12 623683403101006162	Колодицкий с/с, п. Колодищи, квартал 796, У-6 623683403101006180	Колодицкий с/с, п. Колодищи, квартал 735, У-11 623683403101006171	Крупицкий с/с, д. Каралино 6236833905601000146
2 Кадастров							

ГРОШЫ — ВЫЙСЦЕ НЕ ЗАЎСЁДЫ

НАСТУПСТВЫ «дэмаграфічнага правалу» другой паловы 1980 — 1990 гадоў становяцца ўсё больш адчувальнымі, наймоўнае статыстыка сведчыць, што ўжо сёлета паказчыкі нараджальнасці ў Беларусі пайшлі на спад. Адсюль асабліва ўвага да тэмы падтрымкі сям'яў з дзецьмі. Між тым, ці варта апусціць рукі, калі ў сям'і з'яўляецца дзіця з абмежаванымі магчымасцямі? Як падтрымаць дзяцін, якія сталі маці да дасвагнення свайго паўнагоддзя? Хто можа дапамагчы прывесці да жыцця выпускніку дома-інтэрната і хто патрэбна нашым шматдзетным сям'ям? Адакчы на гэтыя і іншыя пытанні мы вырашылі «пашукаць» падчас прэс-тура для журналістаў, наладжанага ў рамках новага праекта Міністэрства працы і сацыяльнай абароны «Сацыяльная работа: у тварах і лёсах».

Стаж плюс «мінімалка»

Спадчынасць, траўмы, хваробы — прычын можа быць шмат. Вынік жа часцяком становіцца адным. Толькі на тэрыторыі «сярэдняга» па ўсіх мерках Любанскага раёна Міншчыны пражывае 654 дзіцяці з парушэннямі развіцця. І ў тым ліку 115 дзяцей-інвалідаў. Спраўды, у адрозненне ад савецкіх часоў, цяпер усе яны вучацца — хто ў інтэграваным класе звычайнай школы, хто ў карэкцый-

наразаваючым цэнтры, а хто і дома. Аднак таксама зразумела, што аднаго навучанна — мала. А яшчэ больш балючым заўсёды было пытанне: чым могуць займацца інваліды, якім ужо сплячылася 18 гадоў?

Зрэшты, адказ на яго ўжо знойдзены. У пачатку пазамінулага года пры мясцовым цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва з'явілася аддзяленне дзённага знаходжання інвалідаў. Сёння яго наведвае 25 чалавек — як з Любані, так і раёна.

— Новае — заўсёды невядомае, таму рашыцца на наведванне аддзялення было няпроста, тым больш, што дагэтуль мой сын амаль увесь час праводзіў дома, — кажа жыхарка Любані Людміла Раманава — маці 30-гадовага інваліда па зроку Уладзіміра. — Ад нас мы прыйшлі і — не шкадуем. Тут Вова нарэшце знайшоў для сябе справу: займаецца плячэннем з бісеру, робіць шоткі для вопраткі. Але гаюльняе нават не гэта: я бачу, што Вова пачаў па-ступова развівацца. Калі раней ён быў замкнёным у сабе, то цяпер стаў размаўляць з усімі.

Па-ранейшаму распускоўнае меркаванне, што «грамдства не гатовыя ўспрымаць інвалідаў», адпавядае рэаліям толькі часткова. Праблема, хутчэй, у іншым: у навакольных свет часцюком не хочучы ісіці самі людзі з абмежаванымі магчымасцямі, бо маюць занажана самацэнны і проста бяцца «ісці паказачы».

— Ці не кожнаму з іх важна зразумець: так, я не магу рабіць адно, але затое магу іншае, — заўважае загадчык аддзялення дзённага знаходжання для інвалідаў Тацяна Ашуйка. — Таму зусім невыпадкова ў нас з'яўляюцца псіхалагічныя гурткі, дзе ствараюцца розныя сітуацыі, якія запяцківаюць што-небудзь з неабыякага чалавека, які наладзіць кантакты з суседзямі, які паводзіць сябе ў краме, і, вядома ж, мы вучым рабіць няглыбкі хатнія справы, дапамагаем асвоіць камп'ютар, займаемся вырабамі з бісеру, паперы, прыроднага матэрыялу. Бо любая праца ўплывае на матэрыку. А ад матэрыкі залежаць тыя ж маўленне і разуменне развіцця.

Прычым у аддзяленні спрабуюць ісіці і далей. Улетку для інвалідаў, што ўжо асвоілі пазнаныя навыкі, была наладжана работа невялікай майстэрні. 8 чалавек шлі ручнікі і сурвэткі, распісалі і пакрывалі лакам гаршчкі. І гэта была сапраўдная праца — з афармленнем дагавору, выдзелена табелька, зарплата. Няхай сабе грошы атрымаліся невялікімі, на ўзроўні «мінімалкі», затое ў дадатак да пенсіі іх патрапіла зарабіць самастойна. А плюс да

Сям'я Алены Крук і Аляксандра Палкова на ганку новага дома

Шмат ніколі не бывае?

Не скарэзт, што формула «адна сям'я — адно дзіця» становіцца ўсё больш папулярнай, прычым аргументаў на карысць такога рашэння ад саміх бацькоў можна пацэць шмат. Аднак далёка не ад усіх: тым, які і ў любым правіле, бываюць прыемныя выключэнні. Так, у сям'і Алены Крук і Аляксандра Палкова са старадарожскай вёскі Шапчыцы жыве дзіцяці.

— Напоўна, страшна, калі ў сям'і адно або два дзіцяці, — усміхаецца Аляксандр. — А калі дзіцяці больш, то ў тым становіцца нават лягчэй. Бо тады старэйшыя пачынаюць даглядаць малодшых. Таму размеркаваць хатнія справы можна даволі проста: дочки дапамогуць падаць каровак, а сыны — нарыхтаваць сена.

Чым больш у сям'і дзяцей — тым меншы даход на кожнага чалавека. Гэта раскладка вядомага. Як зразумела і тое, што шматдзетныя сям'і сутыкаюцца з матэрыяльнымі праблемамі. Алена і Аляксандр звярталіся па адрасную сацыяльную дапамогу, прычым сума гэтай дапамогі ў рэшце рэшт вымяралася мільянамі рублёў. Але што цікава: сацыяльныя выплаты пайшлі не толькі на вопратку і харчаванне. У тым ліку дзякуючы гэтым грошам патрапіла купіць сям'ю і трактар. Бо Аляксандр, эканаміст па прафесіі і былы супрацоўнік мясцовага сельсавета прадрываўства, вырашыў стаць індывідуальным прадрывальнікам — вырошчвае агуркі, павіткі, перцы. Сёлета сям'я нарыла цяпляць і ў шэсць сотак, а надалей яны плануюць паставіць і другую — прыкладна такую ж па памерах. Бо справа аказалася выгаднай. Настолькі, што неўзабаве далучыцца да не збіраецца і Алена.

— Мы не баімся працы, апроч усяго, у нашай гаспадарцы тры каровы, пяць свіней, а пералічыць качак і курэй, напоўна, незвычайна, — распавядае Аляксандр. — Вось і атрымліваецца, што устаём а палове шостага, а кładзёмся спаць у дзесяць-адзінаццаць вечара. Але па-іншаму нельга. Бо трэба гадаваць дзіцяці і абстаўляць новы, адрозна на 136 «квадратаў», дом. Прычым шмат у чым ён з'явіўся дзякуючы дзяржаве. Так, давялося самастойна заплаціць за праект, затое з астатнім нам дапамаглі. На дом выдаткавалі 318 мільёнаў ільготнагаў маці, а затым, як шматдзетнай сям'і, той жа крэдыт і пагасілі. Такім чынам, здзейснілася даўняя мара — сёння кожнае дзіця мае па ўласным пакоі.

Падтрымка з будаўніцтвам жылля — рэч вельмі важная. Як і магчымасць атрымліваць зноў

жа адрасную сацыяльную дапамогу ці, пры ўсім не нізкі даходаў, бясплатнае харчаванне на дачы ў ва ўзросце да 2 гадоў. Але грошы вырашаюць не усё. Шматдзетныя сям'і, як правіла, сапраўды вельмі дружныя. Але свае цяжкасці ўзнікаюць і тут. Бо зразумела: перш наперш маці і бацька займаюцца чыста «эканамічнымі пытаннямі». А дзіці, у сваю чаргу, могуць адчуваць недахоп увагі. Што ж да вынікаў, то яны бываюць рознымі — ад залішняй сціпласці і сарамлівасці і да агрэсіі.

— У сувязі з гэтым мы вырашылі ладзіць так званую «Зялёную гасцёўню» — арганізоўваць выезд шматдзетных і няпоўных сям'яў на базу адпачынку, — адзначае дырэктар Старадарожскага тэрытарыяльнага цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Іна Гурбо. — Вядома, прывесці невялікія заняткі, прачытаць лекцыі, даць магчымасць паразмаўляць з псіхалагам можна і ў Старых Дарогах. Але з-за занятасці бацькоў разлічваць на тое, што яны скарыстаюцца такой магчымасцю ў горадзе, не выпадае. А вось на прыроду едуць ахвотна. Тым больш, што адначасова тут мы традыцыйна праводзім разнастайныя конкурсы, віктарыны, эстафеты. І усё гэта збірае сям'і.

Без працы, кватэры, знаёмых

Сям'я — рэч ці не самая важная. Аднак ёсць яна не ў кожнага. З самых розных прычын многія дзеці вымушаны выхоўвацца ў інтэрнатах. І пасля выпуску з іх сутыкацца з па-сапраўднаму няпростым пытаннем: а што далей?

— На тое, што выпускнікі дамоў-інтэрнатаў застаюцца адзінокамі ў жыцці, працягла час нібыта ніхто не звяртаў увагі, — заўважае загадчык аддзялення сацыяльнай адаптацыі і рэабілітацыі Старадарожскага тэрытарыяльнага цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва На Усочвіч. — Добра, што ўсё змянілася за апошні час. Цяпер мы імкнёмся адшукаць кожнага выпускніка і запрасіць яго ў цэнтр — а пасля пры неабходнасці аказваем матэрыяльную дапамогу, вырашаем пытанні з працаўладкаваннем і з жылём. Прычым трэба меркаваць, з сацыяльнымі кватэрамі цяпер стане прасцей. Аднак мы настройваем хлопцаў і дзяўчат на тое, каб яны будавалі ў ЖБК. Дзякуючы льготнаму крэдыту і субсідыі гэта цалкам рэальна. Праўда, тут існуе адна перашкода — з паручальнікаў ў банку. Знайдзі і чалавека, які зацэкае не мае ні сваякоў, ні знаёмых, надзяўчы складана. А магчымасці будаўніцтва пад залог жылля, на жаль, пакуль няма.

Калі пашпарт не мае значэння...

Яшчэ адна тэндэнцыя апошняга часу — змяншэнне колькасці неспрыяльных сям'яў. Жорсткае патрабаванне кампенсавачы выдаткі на дзяржаўнае ўтрыманне дзіцяці прымусіла многіх задумацца. Так, з пачатку года ў Пухавіцкім раёне з «жэжкі» сям'яў было адбрана 19 дзіцяці. Але ў той жа час 18 дзіцяці вярнуліся да родных бацькоў. Былыя гора-бацькі сталі ўладкоўвацца на працу, тосцы з іх развітаўся са звычайнай жывы ў «свабодным палецце», а нехта — прайшоў курс лячэння ад алкагольнай залежнасці.

Зрэшты, таксама вядома: калінікі прычынай сацыяльнага сірочства становіцца не толькі лад жыцця, а тым жа збег акалічэнасцў. І асабліва няпроста прыняць правільнае рашэнне бывае тады, якія самі не дасягнулі... поўнагадовага ўзросту.

— З дзецьмі заўсёды складана, але складана ўдава, калі жыццёвага вопыту не мае сама жанчына, — заўважае загадчык аддзялення сацыяльнай адаптацыі і рэабілітацыі Пухавіцкага тэрытарыяльнага цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Кацярына Гарэльчык. — Таму яшчэ ў 2002 годзе для няпоўнагадоваў маці мы вырашылі стварыць спецыяльную школу, дзе ладзіцца кансультацыя па сацыяльнай дапамове, сустрачы з псіхалагамі, гінекалагамі, педыятрамі, тэрапеўтамі.

Задану тут зразумела: развіццё ў маладых дзіцячых майстрыжніц пацучы, а таксама — веру ў сябе. Прычым гэта ўдаецца. За ўвесь час існавання школы наведвалі сотні няпоўнагадоваў маці. І ніводнага з іх затым не апынулася сацыяльна небяспечным стане.

— Калі мне патэлефанавалі і прапанавалі наведваць школу, то адрозна ж вырашыла і паіду, — распавядае маладая маці Дар'я Купчына. — І не пашкадавала: бо тут — добрая падтрымка. А далей? Сёлета я закончыла 11 класаў і ў сувязі з нараджэннем дзіцяці нікуды не паступала. Але набыла прафесію і працаваць буду абавязкова. Прычым думкі адмовіцца ад дзіцяці не ўзнікала ніколі. Бо ён мае, роднае. І да таго ж цяпер ёсць упэўненасць: я усё змагу.

Сяргей ГРЫБ. Фота аўтара.

Любань — Старыя Дарогі — Мар'іна Горка.

КАРАТКЕВІЧ ЗАГАВОРЫЦЬ ПА-АНГЛІЙСКУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Старшыня Гомельскага аблвыканкама Аляксандр Якабсон назваў свята вялікай нацыянальнай падзеяй:

— Наша задача, як удзячных нашчадкаў і патрыётаў Айчыны — захаваць мову — гэту моцную ніць, якая звязвае часіны, пакаленні і братэрскае народы.

Свае стэнды прадставілі як невялікія раённыя газеты, так і нацыянальны выдавецтвы. Кожнаму знайшоўся месца на тэрыторыі адноўленага старажытнага парку, дзе з'явілася шмат новых аб'ектаў і

«Беларускай энцыклапедыі» (Мінск, 1998 г., т. 7). Паводле яго «Звязда» — ёсць, пераперша, штодзённая грамадска-палітычная газета, якая выходзіць з 1917-га года... А, па другое — рухомая шматпрамянёвая асветленая знутры зорка на кіі, з якой хадзілі (і ходзяць!) так званыя зведзарты, атрыбут каляднай абраднасці (выдз. рэд)...

Што, магчыма, цікава, спасылцы на энцыклапедыю маладзёны паверылі, здаецца менш, чым словам той жа Тамары Якаўлеўны Марчанка, нашай падпісчыцы з больш чым 50-гадовым стажа.

былі кардынальна адноўлены старажытныя.

Стэнд «Звязды» ўпрыгожвала птушка шчасця, зробленая з саломкі ўмелымі рукамі Аляксандры Лакуткі з вёскі Грабавіца Гомельскага раёна. Тут жа былі яе адмысловыя (лепшыя на свяце не бачылі!) капелюшы, у якіх усё, хто хацеў, маглі сфатаграфавана.

Па традыцыі «Звязда» сустракала сваіх падпісчыкаў (больш, сённяшні і будучы) хлебам-салом, каралёк (вушкармі, альбо рожкамі) ад Валентыны Доўнар. Да таго ж напярэдадні фестывялю, нам «падкацілі» 10-кілаграмавага кавуна. Мы, зразумела, маглі яго «зарэзаць» у рэдкаці. Альбо па дарозе... Але ж продкі праўду казалі: адзін з'еш хоць вала, адна хвала. А так... І палюбаваўся народ, і падзіўіўся, і пераканаўся (у чарговы раз), што ёсць жанчыны ў беларускіх вёсках! Прозвішчы і адрасы мы не ўтойвалі і не будзем. Да кавуна, прынамсі, прымацавалі цыдулку: так і так, маўляў, вырас на падворку даўняй падпісчыцы і аўтаркі спадарыні Кусянковай з вёскі Лучынь, што на Рагачоўшчыне.

Парадавалі знаёмствы і з іншымі падпісчыкамі Гомельшчыны — Любоўю Міхайлаўнай Фурс, Віктарам Мікалаевічам Цылко, Тамарай Якаўлеўнай Марчанка (яна без адзінага перапынку вылісае газету, як прызналася, гадоў 50-60), спадарынямі Дзэйкуном Кошмар, спадарынямі Кавалевым, Болсунам, Кузьмічом, Паўлаўцом...

Дарчы, ад Лявоні Пятровічы і Дзмітрыя Дзмітрыевічы, выкладчыка Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта, давялося пацэць не толькі кампліменты ў адрас газеты, але і слухныя заўвагі. Як зазначылі гэтыя мованаўцы, здараюцца на старонках «Звязды» прыкрасы, недаравальныя памылкі. Да таго ж у беларускай газеце беларускім павінна быць усё. У тым ліку і рэклама.

Але ж кампліменты было больш.

— У апошні час вельмі шмат матэрыялаў на тэмы адкуцыі, — прызнала, напрыклад, настаўніца рускай мовы і літаратуры Сыродскай базавай школы, што ў Калініквіцкім раёне, Аля Міхайлаўна Радзевіч. — Ачуваецца, што «Звязда» ведае нашы праблемы, шырока перажывае за настаяўніка, за вучню, Пяка праўдывае, смела... А з праблемамі, якія з сімптомнамі нейкай хваробы: не вельмі даймаюць, можам справіцца сам, — значыць, гаварыць аб гэтым не варта. Калі ж не... Спадзяёмся і на працяг размовы, і на канкрэтныя змены.

Прычым уражаныя засталіся і ад размовы з паштаткамі, бібліятэкарамі, якія цудоўна ведаюць нашу газету, які могуць, прапануюць і дапамагаць.

Тое ж рабілі і мы, нешта раскававаючы пра «Звязду», аднаочы (задарма) папярэдні нумар. «Па-беларуску дагэту з пяць нічога не чытаў, — прызнаўся адзін з першых наведвальнікаў стэнды, беручы газету. Гадзіны праз тры прыйшоў яшчэ раз — падзякаваць і сказаць, што відаць, падпісачка, бо спадабалася я газета, так і сам працэс чытання. Па-беларуску!

Не абшылося (на шчасце ці на жаль?) і без пытання пра назву амаль стогадовага ўжо беларускага выдання: у Хойніках (што прыёмна маладыя людзі і па-беларуску) гаварылі нам, што калядная зорка — гэта ўсё ж такі зорка...

Для іх і іншых яшчэ раз цытуем артыкул з

Былі і заўвагі пра ўжыванне асобных слоў. Некага баянжэлілі нашы «стасункі», «наклады», «замовы», «іспыты», «зніжкі»... Баранілі іх, як маглі і відочнымі: словы гэтыя ва ўжытку былі і быць павінны, бо чым больш іх у мове, тым багацейшая душа народа.

І як жа крыўдна было, калі мяняючы фірменныя календары на чароўныя пачыны, мы не маглі выцягнуць «с рускоговорацкіх» нават найпершых «Калі ласка», «Дзякуй», «Добры дзень».

Аднак, на шчасце, былі і тыя, хто карыстаецца роднай мовай заўсёды, хто па-беларуску жыве і думае, хто піша. Як і ў папярэднія гады, наша газета на свяце аб'явіла конкурс на лепшы верш пра «Звязду» і птушку шчасця. Лепшыя прызнаны радкі:

Давялося шукаць мне папараць-кветку, Птушку шчасця сваю ў блакіце лавіць... Яе звалі «Звязда», мы сустрэліся ўлетку — І цяпер без яе нецвіка мне жыць!

Аўтар — гомельскі паэт Святаслаў Кручына.

Эн, дарчы, не першы раз уздэльнічае і нават перамагае ў гэтым конкурсе. Што цікава, прызваныя ім на свяце ў Паштавах, мы рады былі ўручыць у Смаргоні; выграваны ў Хойніках, прывідаецца, мушкетэраў, у Ганцавічах?

Вершамі шыра парадаваў і мясцовы цэвэрткаласнік Ягор Максімовіч. Эн, лічы, без перапынку чытаў творы класікаў беларускай літаратуры і казаў, што гэта яго настаяўніца Галіна Арсенеўна Асаялук так вучыць, што ў яе ўсё дзіця ўмеюць правільна размаўляць па-беларуску.

— Яна раскавае нам казкі, праводзіць усякіх гульні на беларускай мове, мы займаемся пісьмом па-беларуску. Мне цікава, хаця і складана. Трэба ведаць беларускую мову, — вельмі сур'ёзна казаў Ягор, які ў будучыню хоча — ні могона і мала — заняць пасаду дырэктара мясцовага сельсавета-спадаркага прадрываўства «Судкова». І размаўляць з падначаленымі толькі на роднай мове, бо яе ўсе разумеюць, нават калі самі чамусьці не разумеюць.

Хочацца верыць — падлісць расце. Што да іншых...

Заўсёды чыталі, тое, што піша «Звязда», а цяпер журналістаў ведаць яшчэ і ў твар будзем, — кажа жыхарка Хойнікў Алена Івануаўна Мінкатніківа. — Я шмат гадоў газету вылісава і чытаю усё ад першай да апошняй старонкі. Дзеці таксама праглядаюць, а ўнукі больш сядзяць ля камп'ютара.

Мы з Нінай Івануаўнай дамовіліся, што малодшае пакаленне яна пакажа «Звязду» ў электроннай версіі.

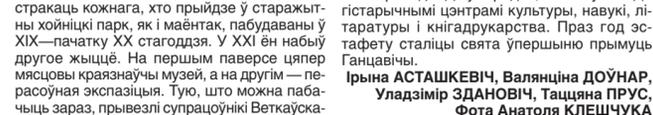
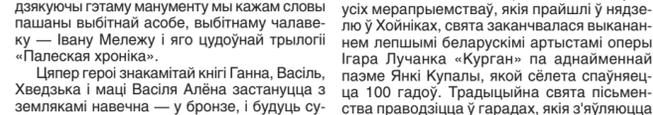
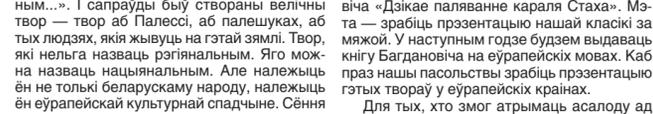
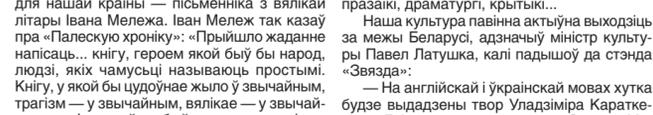
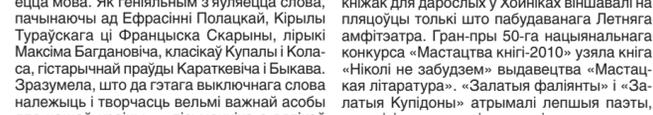
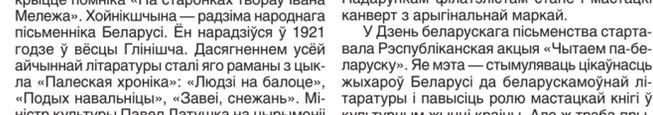
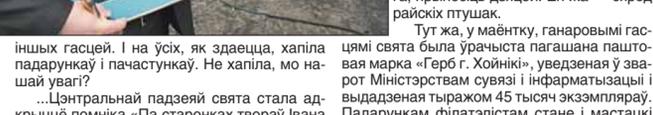
Было на стэндзе шмат

іных гасцей. І на ўсіх, як здаецца, хапіла падарункаў і пачастункаў. Не хапіла, мо нашай увагі?

...Цэнтральная падзея свята стала адкрыццём помніка «Па старонках твораў Івана Мележа». Хойнікшчына — радзіма народнага пісьменніка Беларусі. Эн нарадзіўся ў 1921 годзе ў вёсцы Глінічэ. Дасягненнем усяй айчынай літаратуры сталі яго раманы з цыкла «Палеская хроніка», «Завяі, снежань», «Подых навальніцы», «Завяі, снежань». Міністр культуры Павел Латушка на цырымоніі адкрыцця адзначыў:

— Сёння сапраўды вельмі важнае свята. Свята ўсіх, хто неабякава да роднага слова, да роднай культуры — Дзень беларускага пісьменства. Кожны народ стварыў хаця б адну геніяльную твор. І гэтым творам з'яўляецца мова. Як геніяльным з'яўляецца слова, пачынаючы ад Ефрасіні Палацкай, Кірылы Тураўскага ці Франціска Скарыны, лірыкі Максіма Багдановіча, класікаў Купалы і Класа, гістарычнай праўды Караткевічы і Быкава. Зразумела, што да гэтага выключнага слова належыць і творчасць вельмі важнага асобы для нашай краіны — пісьменніка з вялікай літары Івана Мележа. Іван Мележ так казаў пра «Палескую хроніку»: «Прышоў жаданне напісаць... кнігу, героем якой быў бы народ, людзі, якіх чамусьці называюць простымі. Кнігу, у якой бы цудоўнае жыло ў звычайным, трагізм — у звычайным, вялікае — у звычайным...». І сапраўды бы створаны велічны твор — твор аб Палесі, аб палешушчых, аб тых людзях, якія жывуць на гэтай зямлі. Твор, які нельга назваць рэгіянальным. Яго можна назваць нацыянальным. Але належыць ён не толькі беларускаму народу, належыць ён еўрапейскай культурнай спадчыне. Сёння дзякуючы гэтым манументам мы кажам словы еўрапейскай вышэйшай асобы, выбітнага палеваку — Івану Мележу і яго цудоўнай трылогіі «Палеская хроніка».

Цяпер героі знакамійтай кнігі Ганна, Васіль, Хведзька і маці Васіля Алёна застануцца з землякамі на вечнае — у бронзе, і будучы сустракаць кожнага, хто прывідае ў старажытны хойніцкі парк, як і маінтак, пабудаваны ў XIX — пачатку XX стагоддзя. У XXI ён набыў другое жыццё. На першым паверсе цяпер мясцовае краязнаўчы музей, а на другім — пераможна экспазіцыя. Тую, што можна пабачыць зараз, прывезлі супрацоўнікі Ветэкусага музея народнай творчасці, дырэктар якога,

Экспедыцыя «Дарога да святых» прыбыла ў Хойнікі раніцай на святкаванні Дня беларускага пісьменства.

ВАЕННЫЯ ВЯРНУЛІ ГРОШЫ

На ўсходзе Віцебска міліцыянеры — ваеннаслужачыя часці ўнутраных войскаў — нечакана знайшлі кашалек. І вярнулі яго ўладальніку.

Капітан Дзмітрый Бянько, малодшы лейтэнант Антон Якаўлеў і яфэйтэр Яўген Лукянаў, а таксама радавы Вячаслаў Сакалоў ажыццяўлялі праверку нясення службы ваісковымі нарадамі адной з часцей ўнутраных войскаў. Калі былі на маршруце, убачылі кашалек на праезнай частцы каля дома № 63 па вуліцы Максіма Горкага.

Унутры кашалёк ляжалі дакументы і 130 ты-

сяч рублёў. Знайшлі патрэбны дом па адрасе, указаным у дакуменце. Уладальнік кашалёка — сына — дома не было. Яго бацька патэлефанавала яму і высветліла, што сын пакінуў партманет на даху аўтамабіля, калі запраўляў аўто на запраўку.

Потым высветлілася, што дакументы мужчына страціў праз кіламетр ад месца запраўкі. На наступны дзень уладальнік дакументаў прыйшоў да камандзіра войскавай частцы, каб асабіста падзякаваць яму за добрае выхаванне падначаленых.

Аляксандр ПУШКАНСКІ.

Хойнікі. Пасадка Сада малітыў ўдэльнікам экспедыцыі каля помніка мясцовым вёскам, якія зніклі ў выніку чарнобыльскай катастрофы.

Хойнікі. Пасадка Сада малітыў ўдэльнікам экспедыцыі каля помніка мясцовым вёскам, якія зніклі ў выніку чарнобыльскай катастрофы.

Хойнікі. Пасадка Сада малітыў ўдэльнікам экспедыцыі каля помніка мясцовым вёскам, якія зніклі ў выніку чарнобыльскай катастрофы.

«А мы толькі для рэкламы стаім...»

Купляйце беларускае!

ВЫРАШЫЎ я зазірнуць на чарговую выставу-кірмаш «Купляйце беларускае», што праходзіла ў Мінску. Я і раней туды заходзіў. І часам нават знаходзіў штосьці цікавае, бо часта так бывае, што ў невялікіх прадпрыемствах з перыферыі ўсё не толькі танней, але і прыгажэй ці смачней. Адно мяне толькі здзіўляла ўвесь час: некалькі зусім мала і ўдзельнікаў выставы, і наведнікаў. Так атрымалася і ў гэты раз. І ў будны дзень, і ў выходны не ўбачыў я асаблівага ажыятажу. Людзі ёсць, але не столькі, колькі было, напрыклад, зусім нядаўна на выставе для школьнікаў. Чаму так адбываецца?

Я прайшоў па павільёне яшчэ раз. Чаргі з пакупнікоў убацьваюць толькі ў некалькіх месцах. Напрыклад, каля стэнда РУП «Беларуснафта-Асобіна». Там прадавалі розныя мясныя вырабы, і трэба сказаць, што смачныя (я таксама купіў і пакаштаваў). Калі чарга трохі развілася, я падшоў да гандлярка. «Людзей мала прыходзіць. Сюды доўга дабрацца», — сказала мне адна з іх, калі я спытаў, ці не шкадуюць, што прыходзіць на выставу. «Але тыя, што прыходзяць, потым яшчэ вяртаюцца. Так што гандаль даволі добра ідзе», — дадала жанчына. Яшчэ адзін «нтаўнік» я ўвесь час бачыў каля стэнда з надпісам: «Ліквідация склада!

Распродаж тавару!» І гэта зразумела — зніжкі заўсёды прывабліваюць.

Зусім пуста было каля РУП «Скарбіца». Але тут было на што паглядзець: нацыянальны беларускі касцюм, ручнікі, паясы... «Мы тут больш для рэкламы стаім», — растлумачыла мне прадстаўнік прадпрыемства. — Вось на мінулым кірмашы мы знайшлі сабе замоўцу, якому былі патрэбны беларускі касцюмы для арганізацыі агратурызму.

Увогуле згодна са спісам удзельнікаў выставы, які мне прадставіла адміністрацыя БелЭкспа, на кірмашы было 64 прадпрыемствы. Але яны не занялі нават усеі плошчы выставачнага цэнтра: толькі трохі болей за палову. Значыць, месца яшчэ было для удзельнікаў. Я спытаў у жанчыны, якая дала мне спіс прадпрыемстваў, што было трэба, каб ахвотнаму апынцуца на выставе. «Толькі ліцэнзія. І, вядома, трэба, каб прадпрыемства было беларускім», — адказала яна. Атрымаўшы ліцэнзію, што хтосьці і не хоча ўдзельнічаць у выставе, Дзіўна, Дзіўна, бо калі не прадасі сваю прадукцыю, дык хаця б рэкламу зробіш... Але, можа, камусьці ехаць за гэта даўжэй у Мінск на кірмаш. Тады чаму не было нават усіх мінскіх прадпрыемстваў? Адзінае, што я зразумеў: такія выставы карысныя і для вытворцаў, і для пакупнікоў.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Аляксандраў мёд

У пчалароў самы смачны час — катанне (выганка) спелага мёду. Рэдка які спецыяліст пчалініка абыходзіцца без дапамогі. Сталы звяздоўскі падпісчык з вёскі Судзілы Клімавіцкага раёна, патомны пчалавод Аляксандр ГАЛКОУСКІ выганяе мёд з дапамогаю малодшага сына Аляксандра — студэнта Беларускага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. Працы на ясковай сядзебе шмат. Але мёд — у першую чаргу.

БЕЛАРУСКАЯ «ЛЯВОНІХА» ЗАВАЯВАЛА ІСПАΝІЮ

Віцебскі заслужаны аматарскі калектыв Рэспублікі Беларусь народнага ансамбля танца «Лявоніха» Цэнтра культуры «Віцебск» заваяваў сваім мастацтвам Іспанскую публіку.

Як паведамілі «Звяздзе» ў «Цэнтры культуры «Віцебск», на базе якага і функцыянуе калектыв, спачатку «Лявоніха» брала ўдзел у традыцыйным Міжнародным фестывалі фальклору ў правінцы Тэруэль. Таленты з Беларусі далі гадзіны сольны канцэрт у рамках тыдня культуры і народных традыцый удзельнікаў фестывалю і выступілі ў канцэртах адрыва і закрываю фестывалю. А потым «Лявоніха» радавала публіку ў правінцы Сарагоса, дзе праводзіцца Міжнародны музычны фальклорны фестываль.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Навіны сталіцы

У СТАЛІЦЫ ЗАХОЎВАЕЦЦА НАТУРАЛЬНЫ ПРЫРОСТ НАСЕЛЬНІЦТВА

У Мінску нараджальнасць перавышае смертнасць. Як паведаміла карэспандэнтка агенцтва «Мінск—Навіны» начальнік Галоўнага статыстычнага ўпраўлення горада Мінска Жанна Бірыч, у першым паўгоддзі гэтага года ў сталіцы з'явіліся на свет 10302 малых. За гэты ж перыяд памерла 8879 мічан.

На 1 ліпеня колькасць насельніцтва горада складала 1 млн 837,9 тыс. чалавек, павялічыўшыся з 1 студзеня гэтага года на 3,7 тыс. за кошт натуральнага і міграцыйнага прыросту.

Дарчы, першае супастаўленне выніку перапісу 2009 года з вынікамі папярэдніх рэзкіх змяненняў у дэмаграфічнай карціне не выявіла. Асноўныя тэндэнцыі засталіся ранейшымі: перавага жаночага насельніцтва над мужчынскім, асабліва з павелічэннем узросту, рост колькасці людзей, якія знаходзяцца ў незарэгістраваным шлюбе.

Святлана ФРАЛЯНKOBA, «Мінск—Навіны».

Экслібрыс «Звязды»

ІНВЕСТЫЦЫІ Ў ГІСТОРЫЮ — ІНВЕСТЫЦЫІ Ў БУДУЧЫНЮ

Ліхадзедаў, У. А. *Беларусь і мусульманскі свет / Уладзімір Ліхадзедаў. — Мінск: Тэхналогія, 2010. — 233 с.: іл.*

«Тысячагадовыя сувязі Беларусі з мусульманскім светам — гэта, на наш погляд, тая неацэнная спадчына, якая стварае сёння падставу для ўзаемаарумення і развіцця плённага супрацоўніцтва ў розных галінах эканомікі і культуры», — так завяршае прамова старшыні рады акцыянераў ЗАТ «Белтэхэкспарт» Уладзіміра Пеціфева да альбома-маніграфіі «Беларусь і мусульманскі свет». Аўтар тэксту і ўкладальнік — вядомы ў Беларусі і ў суседніх краінах мінскі калекцыянер Уладзімір Ліхадзедаў. Філакартыст аб'яднаў разам рэпрадукцыі старых паштовак (арыгіналы знаходзяцца ў яго ўласнай калекцыі), дадаў да іх свой «Фотарэпартаж» з мясцін Беларусі, звязаных з жыццём мусульман у нашым краі. Асобна вылучаны нарысы даследчыка на тэму «Беларусь і мусульманскі свет».

Багата ілюстраваная, сімпатычная змактаваная і на дастойным узроўні адрэдаваная, кніга па-добраму ўражае. Дарчы, тэксты пададзены не толькі на беларускай, а яшчэ і на арабскай, англійскай і рускай мовах. Відаць, наклад у 2000 асобнікаў у сувязі з гэтым і не дужа вялікі, бо, паўна ж, знойдуча ахвотнікі набыць такую кнігу і за межамі Беларусі.

Куды, у падарожжа да якіх беларуска-мусульманскіх мясцін запрашаюць паштоўкі з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава? У Глыбокае і Відзы, Смілавічы і Бабруйск, Вішнева і Ашмянны, Асмолава (Насвіжскі раён) і Ардашы (Смаргонскі раён), Мір і Навагрудак... Здаўна ў гэтых паселішчах побач з беларусамі, палкамі, яўрэямі жылі і татары. Філакартыст правёў велізарную работу. Упершыню ў такім маштабе падазена інфармацыя пра татарскае, мусульманскае жыццё ў Беларусі. А што да абсягу распаўсюду, напрыклад, пра татарскае аблічча Навагрудка і блізкіх ваколіц, то, магчыма, з гэтага раздзела і асобная кніга з часам вырасце.

Дарчы, сёлета пабачыла свет і яшчэ адна кніга калекцыянера — «Святы Аляксандр Неўскі: праваслаўныя храмы на старых паштоўках канца XIX — пачатку XX стагоддзя».

Мікола БЕРЛЕЖ.

«Эліта — гэта тыя, хто ходзяць у бібліятэкі!»

Што такое электронная кніга? Ці ліквідуе яна кнігу папярочную альбо абедзве будучы існаваць паралельна? Што такое нацыянальная літаратура эпохі глабалізацыі? І чаму ў нас так мала сусветнай літаратуры ў перакладзе на беларускую мову? Гэтыя і не толькі гэтыя пытанні ўздымаюцца на міжнародным «Круглым сталю» «Літаратура як сродак міжкультурнага дыялогу», які ў межах святкавання Дня Беларускага пісьменства ў чацвёрты раз адбыўся ў Нацыянальнай бібліятэцы.

На «Круглым сталю» былі дзены культуры з Беларусі, Расіі, Украіны, Літвы, Малдовы, Грузіі, Чарнагорыі, Польшчы. Удзельнічала Лілія АНАНІЧ, першы намеснік міністра інфармацыі Беларусі. Некаторыя звесткі, якія былі агучаныя ўдзельнікамі, вельмі ўрадавалі. Напрыклад, тое, што зараз у Маскве рыхтуюцца чарговае выданне «Лесні пра зубра» Міколы Гусоўскага ў перакладзе на рускую мову Станіслава Куняева. Дарчы, разам з рускім варыянтам будзе выдана і беларускі тэкст. Над гэтым праектам працуюць часопіс «Наш сучасны», Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь і рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Літаратура і мастацтва». Вельмі хутка ў выдавецтва «Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» выйдзе кніга «Класікі грузінскай паэзіі на беларускай мове». Атрымаецца сапраўдны аналогія, дзе будучы змяшчаны творы грузінскай паэзіі ад Шота Руставелі (XII ст.) да нашых дзён. Пра гэта распавёў Зураб ХУНТУА, дарэда паштаўкі ў Беларусі. Раіса БАРАВІКО-ВА, паэтка, галоўны рэдактар часопіса «Маладосць», паведаміла, што з першага нумара 2011 года ў часопісе пачне выходзіць геральдычны збор «Радзівіліяда», які напісаў паст Вялікага Княства Літоўскага Ян Радван.

Мікалай НІКАЛАЕВ (Расія), супрацоўнік Расійскай публічнай бібліятэкі імя М. Я. Салтыкова-Шчардына, доктар філалагічных навук, аўтар кнігі «Гісторыя Беларускай кнігі. Кніжная культура Вялікага Княства Літоўскага. Том 1» (на фотэ):

— Гэтым летам да мяне ў Санкт-Пецярбург прыехаджу мой сябра з Японіі, прафесар Такура Кібанаі, і прывёў мне кніжку 1929 года ў падарунак. Мы з ім гэтую кніжку давай разглядаць, і раптам я бачу ў ёй фотаздымкі беларускіх пісьменнікаў разам з аўтарам гэтай кнігі Удзюку Акіта. Ён у свой час быў вельмі вядомым драматургам. 15 годных п'ес шлі ва ўсё таякіх тэатрах. Ён наведваў Беларусь у 1928 годзе. Яго тут прымаў, пра яго пісалі газетныя, у часопісах з'яўляліся фотаздымкі розных пісьменнікаў з Удзюку Акіта. Там і Кандур Крапіва, і Эмірэк Бядля, і Паўлюк Шукайла, і Пятро Глебка... Вярнуўшыся на радзіму, Удзюку Акіта напісаў кніжку «Маладая Савецкая Расія» — тады ён яшчэ наведваў Украіну і Расію. А потым, калі ён ужо памёр, а ён дажыў да 1963 года, выйшла п'еса таму яго мемуару. І вось мы з майм сябрам сталі параўноўваць, што пісалі ў Беларусі пра візіт японскага пісьменніка і што пісалі ў Японіі. Напрыклад, газета «Савецкая Беларусь» ўпершыню надрукавала японскія іерогліфы. Гэта была хайку Удзюку Акіта па-японску і па-беларуску. Зараз мой сябра хоча частку мемуараў Удзюку Акіта перакласці, збіраецца шукаць у японскіх архівах дакументы, якія распавялі б больш пра тагачасную беларускую літаратурную сувязь. Я, у сваю чаргу, збіраю матэрыялы тут. Можна быць, у наступным годзе мы прадставім такую сумесную работу пра тое, як беларускія пісьменнікі сустракаліся з іншымі пісьменнікамі.

Лішч я хацеў пагаварыць пра тое, ці можна рабіць факсімільныя старыя выданні ў электронным выглядзе, пра факсімільную электронную кнігу, калі можна так сказаць. Я напісаў гісторыю кніжнай культуры Вялікага Княства Літоўскага. Цяпер мая задача — напісаць далей гэтую гісторыю і вырашыць, як яе паказаць. Я шмат разоў дзякаваў Богу за тое, што ў савецкія часы існавалі спеццоўшчы. Таму што так многа беларускіх кніг знішчаны, і толькі тое, што захаваўся там, да магчыма сёння цяпер працаваць. Зараз спеццоўшчы адкрытыя, можна карыстацца ўсімі кнігамі. Не існуе ніякіх ідэалагічных перашкодаў. Але зараз існуе велізарная дзірка ў гісторыі кніжнай культуры. Сучаснікі не ведаюць тых кніг, якія знішчаны ў спеццоўшчах. І мая задача — іх вярнуць, паказаць. Мне хочацца гэта зрабіць на паперы. Таму што электронная кніга, якая б апылі ў іх спявалі, не перадае шоргаты эпохі, мастацтва кнігі, шырэфты, ілюстрацыі. Для беларускай культуры зараз вельмі актуальна вярнуць у культуру ўжытак той кавалка кніжнай культуры, які быў страчаны. Калі я быў студэнтам, то шмат кніг да чытача не даходзіла, таму што альбо аўтар сядзеў, альбо рэдактар сядзеў, альбо дырэктар выдавецтва сядзеў, і кніжка па гэтых прычынах не была ва ўжытку. Цяпер таго няма, значыць, трэба гэты страчаны кавалачак вярнуць.

Сёлета я быў на кніжным кірмашы ў Маскве і бачыў, што беларусы прывезлі цудоўнае факсімільна-копію партрэтаў Радзівілаў — маладзі, блісучалі! Але гэта частка праблемы, гэта рарытэты часоў Вялікага Княства Літоўскага. Цяпер для беларусаў актуальна вярнуць яшчэ і 1920-1930-ыя гады. У другім томе «Гісторыі беларускай кнігі» я часткова гэты прагал закрыў. Але адзін чалавек не можа шмат зрабіць, таму, напэўна, гэта задача для ўсіх і надалей. Электроннае каляванне ў такім выпадку можа зрабіць кнігу больш даступнай. Даць адрозніць многім людзям, якія ўжо маюць у кішэню электронную кнігу, магчыма сёння паглядзець, што гэта былі за кнігі, пра якія яны не ведалі.

Аляксандр КАЗІНЦАЎ (Расія), публіцыст, намеснік галоўнага рэдактара часопіса «Наш сучасны»:

— Цяжар папярочных кніг — гэта сапраўды евангельскі кіжар. Ён у шмат разоў сападае з лёгкасцю і зручнасцю электроннай кнігі... У папярочнай ёсць душа. Вось кажучы, што з прыходам электроннай кнігі не трэба будзе хадзіць у бібліятэкі... А мне ад гэтага маркотна, для мяне паход у бібліятэку — радасць. Я калі быў юнаком, у «ленінцы» гадзіны праводзіў. І цяпер, калі я бачу людзей, якія туды прыходзяць — маладых даследчыкаў, якія працуюць над дысертацыямі, альбо дактароў навуку, якія сканчаюць свае манаграфіі, — мне спакойна на душы. Я думаю, гэта і ёсць адказ на пытанне, што такое эліта. Ды эліта гэта не тыя, хто ездзяць на «бэнтлі», а тыя, хто ходзяць у бібліятэкі і чытаюць там кнігі!

Ева ЛЯВОНАВА (Беларусь), літаратуразнаўца, кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры замежнай літаратуры БДУ:

— Глобалізацыя — гэта працэс, які не можа спыніць. У яго ёсць і станоўчыя бакі, і адмоўныя. Адна з самых галоўных станоўчых рысаў глабалізацыі — гэта тое, што ў нас абав'язалася пачуць нацыянальнасць. Абав'язалася пачуць небеспісць, што наша нацыянальнасць можа быць нівільваная, ітэ-гравана ў чужое. Вылучэнне чужога досведу вучыць і захаванню свайго. Натуральна, нам трэба думаць над тым, што трэба рабіць, каб захаваць нацыянальнае ва ўмовах беларускай мовы. Гэта асабліва надзвычайная праблема, таму што цягам усёго XX стагоддзя беларусы шмат у чым, на жаль, існавалі паралельна беларускай мове. І гэта пры тым, што многія з нас абсалютна сямюма лічаць беларускую мову роднай... Я не супраць таго, каб колькасць гадзін англійскай мовы ў школе павялічылася, як гэта зрабілі з гэтага года. Але англійская мова, дазволіла сабе так сказаць, гэта мова глабалізацыі. Хочацца, каб колькасць гадзін, адведзеных і на вывучэнне роднай мовы, адпавядала сітуацыі. Тое самае варта сказаць і пра беларускую літаратуру. Ва ўніверсітэце на рамана-германскім аддзяленні я чытаю нямецкую літаратуру, пастанана праводзячы аналогіі, паралелі з роднай літаратурай. Калі я пытаю студэнтаў пра нейкага беларускага аўтара, то казавецца, што студэнты пра яго не чулі. Чаму? А таму, што яны беларускую літаратуру не вывучалі ў беларускім універсітэце! У іх была магчыма сёння вывучаць рускую літаратуру альбо беларускую. І яны выбіралі рускую. Спадзяюся, нашы рускія сябры не заподораць мяне ў тым, што я супраць вывучэння рускай літаратуры. Проста няхай у нас будзе і тая, і другая. Было б вель-

мі дзіўна, праўда, калі б у якой-небудзь расійскай ВНУ на філалагічным аддзяленні студэнты мелі магчыма сёння выбраць: вывучаць і рускую літаратуру альбо якую-небудзь іншую... Мне вельмі небяспечна падаецца тэндэнцыя ў беларускай літаратуры і кнігавяданні, калі думаець: раз беларуская мова і сур'езная літаратура не выклікаюць асаблівага інтарэсу ў шырокага кола чытачоў, то давайце выдаваць літаратуру камерцыйную з захавальным сюжэтам, каб прыцягнуць гэтакія чытачы. А там, глядзіш, ён зацікавіцца і нечым больш глыбокім. Па-мойму, абсалютна ілюзорная надзея! Мала таго, што ўніфікацыя літаратуры, уніфікацыя яшчэ і сямюма сь. А сямюма сь уніфікавана чалавека да роднага, айчынага, нацыянальнага на павернецца нікому! Тут казалі пра тое, што неабходны пераклады з замежных моў, неабходны выданні, неабходная школа перакладчыка. Цяжка падтрымаваць. Але хочацца спытаць: пераклады на якую мову? Я за тое, каб у нас было як мага больш выданых, якіх б публікавалі пераклады на рускую мову. Я сама іх чытаю, выкарыстоўваю. На аддзяленні рускай мовы і літаратуры я чытаю лекцыі па-руску. На беларускім аддзяленні я чытаю лекцыі па-беларуску, на нямецкім — па-нямецку. Пераклады на рускую мову патрэбныя, і яны ёсць. А на беларускую? У нас жа няма ніводнага выдання, якое б спецыяльна авалася на беларускіх перакладах. У нас нідзе не вучаць перакладчыкаў з замежных моў на беларускую і наадварот. А іх трэба вучыць, рыхтаваць сур'езна. І не толькі для таго, каб яны з замежных моў перакладалі на беларускую, але і для таго, каб яны з беларускай перакладалі на замежныя. Тады пра беларускую літаратуру будучы ведаць у свеце. Не сакрэт, што толькі ў апошнія некалькі гадоў з'явіліся аўтэнтычныя пераклады сусветна-вядомага Бяківа на іншыя мовы. Я маю на ўвазе пераклады на французскую, нямецкую і іншыя мовы непасрэдна з беларускай, без пасрэдных рускай мовы. Дзіўна чуюць, калі часам гавораць: а што мы будзем вывучаць чужое, калі яны нас не вывучаюць. Дык на такой рэспіцы я хачу сказаць: гэта іх праблема! Ёсць такое выслоўе: чалавек, які ведае дзве мовы, багачэйшы за іншых у два разы — ён пражывае два жыцці. Як мы можам пацярпець, калі будзем вывучаць і перакладаць замежную літаратуру?! Гэта церпяць тыя, хто нас не вывучае!

Яшчэ, вядома, неабходна развіваць параўнальнае літаратуразнаўства. Колькі б мы ні гаварылі пра тое, што мы самабытныя і ўнікальныя, пакуль мы не патлумачым чытачу (сваіму і чужому), у чым гэтая самабытнасць, толькі не будзе. Няхай ён пабачыць, распішыць вочы на гэта: ёсць тое, што набліжае нас да іншых, а ёсць тое, што нас адрознівае. Вось тэма чарнобыльскай катастрофы. Што вылучае славянскія літаратуры (беларускую, рускую, украінскую) і пільку іншых літаратур у гэтай тэме? Нічога не вылучае. Мала, можа быць, што ведае, што першы твор пра чарнобыльскую катастрофу быў напісаны не славянскім пісьменнікам, а нямецкім — аповесць «Аварыя» Крысты Вольф. Гэта неарыганальна філасофская глыбін тэма! Яго даўно трэба было перакласці на беларускую мову і увесці ў наш ужитак. Гэта аповесць не толькі пра Чарнобыль, а пра ўсялякую небяспеку, глабальную катастрофу. У тым ліку пра старту гістарычнай і нацыянальнай пам'яні...

Воляга ЧАЙКОўСКАЯ, фота аўтара.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 08 ОКТЯБРЯ 2010 ГОДА ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ ЕДИНЫМ ЛОТОМ ЗДАНИЙ, СООРУЖЕНИЙ И ИНОГО ИМУЩЕСТВА ОАО «БЕЛСТРОЙМАТЕРИАЛЫ»:

Наименование и характеристики имущества, выходящего в состав лота	Изм. № (кад.стр.)	Изм. № (б/устр.)
- административно-складское здание, площадь — 1415 кв. м;	500/С-9744	10000005
- административно-складское здание (магазин-контроль), площадь — 125 кв. м;	500/С-27469	10000003
- складское-вспомогательное здание, площадь — 151 кв. м;	500/С-22161	10000004
- проходная, площадь — 12 кв. м;	500/С-9743	10000030
- ограждение территории базы с металлическими воротами;		10000036
- открытый навес для хранения подшильников;		10000035
- прибор учета и регулирования тепла;		10000018
- теплосчетчик ТЭРМ-02;		00001015
- прибор концентратор;		10000500
- водоподогреватель Аристон (30 л).		10000304

Сведения о земельном участке: Кадастровый номер 5000000000003001852, площадь 0,4598 га

Местонахождение продаваемого имущества: г. Минск, ул. Рыбалко, д. 9

Сведения о продавце: ОАО «Белстройматериалы», ул. Казинца, 2, 629, 220099 г. Минск, телефон (017) 295 32 96

Сведения об организаторе аукциона: УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030 г. Минск, телефон (017) 227 48 36

Начальная цена с учетом НДС: 5 755 345 200 белорусских рублей

Сумма задатка: 20 000 000 белорусских рублей

Наличие обременений: аренда

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающего внесение задатка; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 30120245700110 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Процедура проведения торгов установлена порядком проведения аукциона.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней с даты проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение 20 календарных дней с даты проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Аукцион состоится 08 октября 2010 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 08.09.2010 по 06.10.2010 включительно в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 227 48 36, (017) 296 44 63.

Развільнае слова

БЫВАЙ, АЛЕГ...

У суботу на адным з расійскіх тэлеканалаў чытаю бгычты радок: «Папярэдні прычынай смерці беларускага апазіцыйнага журналіста А. Бебенына праваахоўныя органы краіны называюць самазаб'іцтва»...

Мой аднакурснік Алэг...
...Мы былі невялікім па цяперашніх мерках курсам — у 1991-м на журфак залічлі чалавек п'яццадзят. Да фінішу дайшло дзесьці каля сарака. Большасць засталася ў прафесіі. Алег таксама. Ён працаваў намеснікам галоўнага рэдактара незалежнай газеты «Іма», потым стаў кіраўніком апазіцыйнага інтэрнэт-выдання «Хартыя-97».

Памятаю ягоны высокі рост, адкрытасць і рухомасць, нават нейкую імклівасць ва ўсім, што ён рабіў. Імкліва ажыўся з аднакурсніцай Вольгай. Імкліва ў іх нарадзілася дзіця...

Алег першым на журфак выказаў у дачыненні да майі персаны зацікаўленасць. Я за гэта яму вельмі ўдзячная, бо на той момант вызначалася пэўнай закампліксаванасцю і мела патрэбу ў падтрымцы навакольных.

...Я не бачыла Алега больш за дзесяць гадоў... Не ведаю падрабязнасцяў яго жыцця ў апошнія гады. Чым дыхаў, з-за чаго пакутаваў?..

Ён пайшоў з жыцця ў 36 гадоў... Спачываю блізім, родным, сябрам. А ў Алега на ўскі выпадак прашу прабачэння... Даруй нам, хто назаўжды страціў цябе...

Святлана БАРЫСЕНКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСОВ

Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь извещает о проведении 18 ноября 2010 г. открытых конкурсов по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций:

которых размещен на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (www.gki.gov.by).

Контактные телефоны: Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу (017) 284 85 62. Департамент ценовой политики Министерства экономики (017) 200 68 45, 222 67 17.

№	Полное и сокращенное наименование открытого акционерного общества, его адрес	Установл. фонд, шт. акций	Номинальная стоимость акции, рублей	Доля государства в уставном фонде		Предлагается для реализации		Начальная цена		Задаток, рублей	Условия конкурса в отношении акционерного общества	Земельные участки, зарегистрированные за обществом
				кол-во акций, шт.	в % к УО	кол-во акций, шт.	в % к УО	акции, рублей	пакета акций, рублей			
1	Открытое акционерное общество «Завод «Продмаш» (ОАО «Завод «Продмаш»), г. Минск, ул. Казинца, 32	388671	4200	387059	99,6	387059	99,6	25 010	9 680 345 590	968 034 560	Внесение победителем конкурса в течение одного года с даты заключения договора купли-продажи акций в уставный фонд ОАО «Завод «Продмаш» в виде вклада денежных средств в сумме 2,7 млрд. руб. с направлением этих средств на развитие данного общества. Сохранение в течение одного года с даты заключения договора купли-продажи акций количества рабочих мест.	в г. Минске общей площадью 2,9005 га
2	Открытое акционерное общество «Трест «Спецсельстрой» (ОАО «Трест «Спецсельстрой»), г. Минск, ул. Богдановича, 129а	99908	4 400	96732	96,8	96732	96,8	32 714	3 164 490 648	316 449 065	Внесение победителем конкурса в 2010-2014 годах в уставный фонд ОАО «Трест «Спецсельстрой» в виде вклада денежных средств в сумме, эквивалентной 3,61 млн. долларов США по курсу Национального банка на дату внесения эти средств. Сохранение в течение пяти лет с даты заключения договора купли-продажи акций видов деятельности, осуществляемых данным акционерным обществом, и количества рабочих мест.	в г. Минске общей площадью 1,708 га

* — Задаток уплачивается не позднее 11 ноября 2010 г. на счет № 3642974000028 в филиале № 529 «Белсвязь» АСБ «Беларусбанк», г. Минск, код 720; получатель платежа — Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь, УНП 102314789.

21.09.2010 г. в 15.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Сантехэлектромонтаж».

Повестка дня:

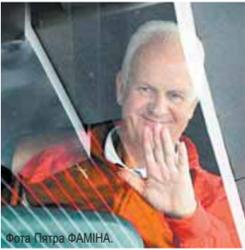
1. О приобретении акций ОАО «Сантехэлектромонтаж» на баланс Общества

ФРАНЦУЗСКІХ ГАЗЕТ БЕРНД ШТАНГЕ НЕ ЧЫТАЎ

І заклікаў пакуль забыць пра перамогу на «Стад дэ Франс»

Да панядзелка на матч паміж камандамі Беларусі і Румыніі было прададзена 11 тысяч білетаў. Але відавочна, што сёння білеты будуць прадавацца яшчэ больш актыўна. Ці будзе на стадыёне «Дынама» аншлаг? Пытанне, якое заўважылі журналістам і сам галоўны трэнер каманды Бернд Штанге пасля прэс-канферэнцыі. Сапраўды, што яшчэ патрэбна нашым бальшчыкам — выдатны старт з перамогі над Францыяй, адна з наймацнейшых зборных Еўропы — каманда Румыніі... Прыходзіць і падтрымлівае.

Фота Пятра ФАМІНА.

— Раней я імкнуўся чытаць і газеты, і матэрыялы з інтэрнэту, але пасля таго, як чытаў, у мяне пачыналася паніка. Таму зараз я зсяроджаны на сваёй справе, якую раблю са зборнай. Праўда, на наступны дзень, як мы выйгралі ў Парыжы, я бачыў французскія газеты з вялікай назвай «Катастрофа» і здымкам Сяргея Кісляка на першай паласе. Мы запыталіся ў тренера, чаму нашы футбалісты былі такімі сумнымі пасьля гэтай перамогі. Бернд здзіўліўся: — Наадварот, яны вельмі задаволены. Усе «веры хэпі». Яны яшчэ і сёння, калі нашы газеты нарэшце напісалі пра Францыю, пачалі іх чытаць. Хоць я пераконваў іх забыць пра Францыю — час дамаць пра Румынію.

— Я здзіўлены выніку 1:1 з Румыніяй — Албанія (нічыя 1:1 — аўт). Гэта страта, калі гуляеш з Францыяй, якую зараз «лепіць» пановому Ларан Блан. Напярэдні ўнічнёў у Мінск, у Францыю. Безумоўна, каманду гэта не супакойвае. І цяпер усё залежыць ад нас. Нам трэба ўзмацніць нашу гульні, і калі та атрымаецца, гэта будзе сенсацыяны старт. Наша каманда сустракалася са зборнай Румыніі тры гады таму ў межах адборачнага цыкла. Праўда, нямецкі спецыяліст лінчэ, што зараз і каманда суперніка, і наша зборная зусім іншыя. У зборнай Румыніі няма Муту, Чыву, Маруша, але і нас не гуляе Хамотуоўкі, Стасевіч, Рамсчанка... — Каманды новыя. І ў нас ёсць добрыя шанцы, — заявіў Бернд Штанге.

Напрыканцы на пытанне, якое хвалюе многіх бальшчыкаў, а менавіта чаму нашы футбалісты выходзяць на матч у майках без прызванняў, галоўны трэнер нічога не здолеў адказаць. Пасля яўнага замшальчання Бернд Штанге толькі і сказаў: «Магчыма, з-за эканоміі...»

кваліфікацыі толькі бальшчыкі могуць дапамагчы ў тых момантах, дзе каманда будзе гуляць крыху слабей. Мы спадзяемся на поўны стадыён і на падтрымку бальшчыкаў. Каманда ў добрым стане, ніякіх траўмаў у нас няма, усе добра падрыхтаваныя, — расказаў Бернд Штанге.

— Я здзіўлены выніку 1:1 з Румыніяй — Албанія (нічыя 1:1 — аўт). Гэта страта, калі гуляеш з Францыяй, якую зараз «лепіць» пановому Ларан Блан. Напярэдні ўнічнёў у Мінск, у Францыю. Безумоўна, каманду гэта не супакойвае. І цяпер усё залежыць ад нас. Нам трэба ўзмацніць нашу гульні, і калі та атрымаецца, гэта будзе сенсацыяны старт.

Наша каманда сустракалася са зборнай Румыніі тры гады таму ў межах адборачнага цыкла. Праўда, нямецкі спецыяліст лінчэ, што зараз і каманда суперніка, і наша зборная зусім іншыя. У зборнай Румыніі няма Муту, Чыву, Маруша, але і нас не гуляе Хамотуоўкі, Стасевіч, Рамсчанка... — Каманды новыя. І ў нас ёсць добрыя шанцы, — заявіў Бернд Штанге.

Напрыканцы на пытанне, якое хвалюе многіх бальшчыкаў, а менавіта чаму нашы футбалісты выходзяць на матч у майках без прызванняў, галоўны трэнер нічога не здолеў адказаць. Пасля яўнага замшальчання Бернд Штанге толькі і сказаў: «Магчыма, з-за эканоміі...»

Алена АЎЧЫННІКАВА.

«ПАРЬЖСКІЯ ТАЙНЫ» КАМАНДЫ БЕРНДА ШТАНГЕ

Старты матч нацыянальнай зборнай Беларусі па футболе ў рамках адборачнага турніру да чэмпіянату Еўропы-2012 супраць каманды Францыі ў Парыжы, у якім нашы гульцы дэбілілі гістарычнай перамогай з лікам 1:0, стаў вярхоўна трохгадовай работы нямецкага трэнера ў краіне «блакітных азэрцаў». Менавіта так ахарактарызаваў Бернд Штанге футбольную фэрыю на галоўнай спартыўнай арэне французскай сталіцы — стадыёне «Стад дэ Франс» — на пасляматчавай прэс-канферэнцыі.

Бадай, з часоў перамогі расійскай зборнай 5 чэрвеня 1999 года ў кваліфікацыйным турніры да ЧЕ-2000 над французцамі з лікам 3:2, гэта самая гучная аплеўха чэмпіёнам свету ўзору 1998 года, калі менавіта тут Зідан і К перайгралі ў фінале бразільцаў — 3:0. Хоць, прызнаемся, лік можа быць і не на нашу карысць — французцы атакавалі больш. Але ж у футболе, як і ў іншых відах спорту, умоўны лад не рымальны. Да таго брыгада арбітраў на чале з шатландцам Уільямам Коламам правяла сустрачку на высокім прафесійным узроўні, без агляды на аўтарытэт суперніка і нябачны прывід у недалёкім мінулым форварда французскай зборнай, а цяпер прэзідэнта УЕФА Мішэля Пляці.

Перад гэтай адказнай сустрачай інфармацыйныя крыніцы Францыі паведамлялі аб брауэрным настроі каманды, якую зараз «лепіць» пановому Ларан Блан. Напярэдні ўнічнёў у Мінск, у Францыю. Безумоўна, каманду гэта не супакойвае. І цяпер усё залежыць ад нас. Нам трэба ўзмацніць нашу гульні, і калі та атрымаецца, гэта будзе сенсацыяны старт.

Наша каманда сустракалася са зборнай Румыніі тры гады таму ў межах адборачнага цыкла. Праўда, нямецкі спецыяліст лінчэ, што зараз і каманда суперніка, і наша зборная зусім іншыя. У зборнай Румыніі няма Муту, Чыву, Маруша, але і нас не гуляе Хамотуоўкі, Стасевіч, Рамсчанка... — Каманды новыя. І ў нас ёсць добрыя шанцы, — заявіў Бернд Штанге.

Напрыканцы на пытанне, якое хвалюе многіх бальшчыкаў, а менавіта чаму нашы футбалісты выходзяць на матч у майках без прызванняў, галоўны трэнер нічога не здолеў адказаць. Пасля яўнага замшальчання Бернд Штанге толькі і сказаў: «Магчыма, з-за эканоміі...»

Гол Сяргея Кісляка ўжо стаў гісторыяй.

ла народная мудрасць для дасягнення становага выніку. Знаходжанне беларускай дэлегацыі ў Парыжы, куды з'ехалі беларускія бальшчыкі, стала падставай, каб павысіць рэйтынг матча. Бо і на рэцэпцыі ў гатэлі, што ў самым прыгарадзе Сэн-Дэні, дзе спынілася частка беларускіх турыстаў, і вадацэлі таксі, на якім грэй, у 5 чалавек ехаць танней, чым купляць разавыя білеты на паражыцкае метро коштам амаль 1,7 еўра за паездку, быццам упершыню чулі пра гульні Францыі — Беларусь. Хутчэй за ўсё яны проста не хацелі з намі заводзіць размову, бо веданне англійскай мовы з французскай акцэнтам, у нас, шчыра кажучы, даўля ад ідэальнага. Тым не менш такі сціплы запас «палігліта» без асаблівых праблем дазваляў весці гутарку з «мсье» самых розных масцей і нацыянальнасцяў. А Парыж, трэба сказаць, зараз нагадвае «адзіное чалавечыя абшчэжыце», аб якім так марыў Уладзімір Маякоўскі. У раёне Сэн-Дэні, напрыклад, большасць жыхароў — гэта выхадцы з буйных французскіх калоній — Алжыра, Кот-д'Івуара, Марока... Таму тутэйшыя вуліцы багатыя на афрыканска-арабскія каларыт, дзе людзей з белаі скурай сустрачэш не вельмі часта. Праўда, гэтыя абставіны не сталі для нас перашкодай, каб сядзець ціха ў гатэлі і не лавіць на себе зацікаўленыя погляды місцёвых хулігану і зладзею з бедных кварталаў. Па адным не хадзіць — галоўнае права бясспякі ў любым мегалопіце, дзе існуе верагоднасць, што вас абароўцы ці адрапоўцы на пас неакрывае баксёрскія прыёмы. Парыж — гэта адзін з тых еўрапейскіх

Ларану Блану ёсць над чым задумвацца.

будавана даўно, аб чым сведчыць, напрыклад, колькасць самалётаў, якія прыземляюцца ці ўзлятаюць з аднаго з буйнейшых аэрапортаў свету — Шарль дэ Голь. За хвіліну — тры-чатыры барты з эмблемамі многіх краін свету. Верагодна таму тут, у наваколлі 300-метровай Эйфелевай вежы, пад'ём на якую каштуе крыху больш за 13 еўра ці падчас падарожжа на экскурсійным аўтобусе па ўсім памятных месцах для кожнага адукаванага ў плане гісторыі і геаграфіі чалавека: Манмарце, Луўры, плошчы Нотр-дам дэ Пары, раёне Трыумфальнай аркі, — басконцае мноства замежных турыстаў.

Што тычыцца футбола, то стадыёны тут сустракаюцца на кожным кроку. Зялёная паляна з варотамі і адпаведнай разметкай ёсць нават калі падножжа Эйфелевай вежы. Безумоўна ж, уявіліся нам самай перадавой інжынернай думкі

і статусу футбольнай Мекі краіны, якая зараз займае 5-е месца ў б'юджым рэйтынгу ФІФА, стаў 85-тысячным стадыён «Стад дэ Франс». Ён быў збудзены ў эксплуатацыю 12 гадоў таму, якраз у год правядзення футбольнага чэмпіянату свету ў Францыі. Але і праз паўтара дзясятка гадоў арэна пакідае ў вачах чалавека, які першы раз тут, уражанне неабдымнага размаху, велікана, дзе па-новаму адчуваеш сябе ў ролі гульцы, трэнера, журналіста. Магчыма, адзіна перадаватчавая трэнерука падначалены Бернда Штанге на «Стад дэ Франс», дзе гульцы адрапоўвалі звычайныя прыёмы з мячом уперамежку з гульні сценка на сценку, дала неабходны эмоцыі, каб адчуваць назатаўра сябе ў поўнай гатоўнасці і не пасавіць перад грозным супернікам. У тым, што, нягледзячы на спіс такіх імёнаў, як Зідан, Джаржак, Пеці, Лізаарэ, зборная Францыі лічылася ў фаварытах, можна было меркаваць па тым, што на перадматчавую прэс-канферэнцыю з Берндам Штанге, якая праходзіла перад трэнерукай, прыйшоў толькі адзін французскі журналіст. Не інакш, як паказчык павялічэння каманды супернікаў. Затое назатаўра ў лоды для прсы ўжо было калей сотні мясцовых палары, якія дружна не толькі браліся за галовы, але актыравалі прэс-цэнтр стадыёна, дзе бясплатна можна было паласавіцца бутэрбродамі, а з напіткай у вількім асартыменце была пітная вада, піва і чырвонае віно. Праўда, з-за вялікай прагі французскіх журналістаў да халавы прабіцца на яе раздучку было зладзеючым журналісту ў падрыхтоўцы футбольнага рэпартажу з Францыі.

і піва. Хіба толькі гора заліць. Але ж відавочна, што гэтак паражыне не з'яўляецца фатальным для каманды Ларана Блана. Паводле яго слоў, пасля суветнага першыства ў ПАР «яму прыйшлося ствараць новую каманду за некалькі тыдняў, у той час, як беларускія футбалісты гуляюць у адным складзе практычна тры гады».

У сваю чаргу, Бернд Штанге сказаў шматлікім журналістам, што «яго камандзе прыёмна пачынаць кваліфікацыйны этап з перамогі, якую ні ў якім разе нельга лічыць сенсацыянай, бо беларускія футбалісты яе заслужылі».

Аб гэтым можна было меркаваць у дзень прылёту зборнай, наведваючыся ў аэрапорт «Мінск-2». Музыка, кветкі, аўтографы. Самым папулярным, як і чакалася, быў росчырк пра Сяргея Кісляка — ён стаў аўтарам адзінага і пераможнага гола. Пытанням карыстаўся і беларускі левінер англійскага «Бірмінгем Сіці» Аляксандр Глеб.

Ці будзе пашыраны спіс любімых беларускіх «тарсіды» ў асяроддзі бальшчыкаў — стане вядома сёння, калі наша каманда правядзе дамажню сустрачку з румынамі, якія на старце ў Бухарэсце згулялі ў нічыю — 1:1 — з камандай Албаніі. Намінальным лідарам у адборачнай групе «D» часова сталі футбалісты Босніі і Герцагавіны, якія перайгралі на выездзе з лікам 3:0 каманду Люксембурга.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.
Фота аўтара.

Мінск — Парыж — Мінск. Р.С. Рэдакцыя газеты «Звязда» выказвае ўдзячнасць асацыяцыі «Беларуская федэрацыя футбола» і асабіста яе старшні Генадзі Мікалаевічу НЯВЫГЛАСУ за садзейнічанне журналісту ў падрыхтоўцы футбольнага рэпартажу з Францыі.

Загульнік назіралі амаль 80 тысяч бальшчыкаў.

УВАГА, АМАТАРЫ ФУТБОЛА!

У сувязі з правядзеннем футбольнага матчу паміж нацыянальнымі зборнымі камандамі Беларусі і Румыніі сёння на мінскім стадыёне «Дынама» магчымыя часовыя абмежаванні ў руху транспарту па вуліцы Ульянаўскай, Сьвярдлова, Кірава і Леніна. Таксама будзе забаронена стаянка транспартных сродкаў па перыметры стадыёна «Дынама» (вуліцы Кірава, Леніна, Сьвярдлова, Ульянаўскай, вуліца Камсамольская — ад вуліцы Кірава да вуліцы К. Маркса).

— Рэкамендуем заўзятарам карыстацца паслугамі грамадскага транспарту, — кажа інспектар аддзела аітэцыі і прапаганды УДАІ ГУУС Мінгарвыканкама Юрыі КАРНІВІЧ, — альбо пакідаць аўта транспарт у паркінгу «Сталіца», на вуліцы К. Маркса, Кастрычніцкай, Беларускай, вуліцы Камсамольскай (ад праспекта Незалежнасці да вуліцы К. Маркса), вуліцы Валадарскага (ад праспекта Незалежнасці да вуліцы К. Маркса).

Надзея ДРЫЛА.

Eurovision-news

Тэлеведучы і студэнтка Універсітэта Арыстоцеля

Белтэлерадыёкампанія назвала імёны вядучых дзіцячага «Еўрабачання-2010»

Двойгачкавая інтрыга вырашылася: вядучымі дзіцячага «Еўрабачання-2010» сталі тэлежурналіст Дзяніс Кур'ян і п'яцікурсніца журфака БДУ Лейла Ісмаілава. — Кастынг завершаны, і вось яго вынікі, — прадстаўляючы журналістам вядучых, сказаў тэлевізійны прадзюсар дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне» Аляксандр КАПЕНКІН. — Дзяніс быў выбраны вядучым яшчэ ў маі, яго кандыдатуру зацвердзіў Еўрапейскі вядучы саюз (далей — ЕВС) як чалавека, які мае адносіны да асвятлення «Еўрабачання». Таму далей мы шукалі вядучую.

На гэту ролю зацвердзілі 21-гадоваю студэнтку журфака БДУ. Студэнтка аддзялення тэлебачання і радыёвядучыня пра студэнцкай праграме Эразмус Мундус апошні семестр правучылася ва Універсітэце Арыстоцеля (Грэцыя), прычым адразу на двух факультэтах: журналістыкі і англійскай мовы і перакладчыцы. Таму за асноўны крытэрыі — англійская мова — Лейла не перажывала.

— Заяўку я падала праз інтэрнэт, пра кастынг мне расказала мама, — успамінае Лейла. — На той момант я знаходзілася яшчэ ў Тэслоніках, дзе заканчвалася мая стажыроўка. Я павінна была быць там яшчэ месяц, але калі даведлася, што прыйшла адбор і мяне выбралі ў дваццатку, вырашыла адразу прыехаць. Калі шчыра, то, вяртаючыся з Грэцыі, я баялася, што ў мяне будзе грыкліш — мешаніна англійскай і грэчаскай моў (у грэчку вельмі спецыфічны акцэнт). Але пастаралася справіцца. У першы туры з намі працаваў сфуплёр — трэба было чытаць сцэнарый, што нескладана. Але пасля рэжысёр пачаў даваць заданні: у Дзяніса адключыўся мікрафон — трымай залу; прападае сувязь са спадарожнікам — адцягні ўвагу залы.

— Кастынг праходзіў па прыпынку «Паўднёвае Бутава», — прыадкрывае таямніцы адбору Дзяніс КУР'ЯН. — Рэжысёр пастаянна даваў указанні: зараз у вас будзе незвычайны гошць, зараз са сцэны зваліцца прыз, зараз за 20 хвілін вы павінны прыдумаць танец... — У кожнага з прэзідэнтаў у вуха ўстаўлялася т.зв. «агучка» — пастаянныя каманды даваў рэжысёр, — працягвае Аляксандр Капёнкін. — Перш за ўсё нас цікавіла рэакцыя вядучых: каманда ідзе па-руку, а вядучы павінен сабрацца, і не падаючы вяду, працягвае весці дыялог па-англійску. Лейла — адзіная, хто цудоўна справіўся з гэтай задачай — свабодна імправізавала, не запіналася, рабіла усё так, як трэба.

— На выхадзе мы павінны былі атрымаць стыльну беларуска-еўрапейскую пару, якая будзе весці шоу і перадаваць настрой аўдыторыі на той бо тэлеэкрана. І, як мне падаецца, выбраць такую пару ўдалося.

Дзяніс Кур'ян, каментуючы сваю кандыдатуру ў ролі вядучага, адзначаў: — Насамрэч, я не лічу сябе лепшым — было шмат дастойных кандыдатур. Проста так склалася, што я даўно меў дачыненне да гэтага конкурсу, а гэта веллы пажадана ўмова ў ЕВС. Калі паглядзець на спрактыкаваныя вядучы, то заўсёды тхосці з іх — гэта альбо каментатар конкурсу папярэдняга гадоў, альбо чалавек, які даўно «у тэме» гэтага конкурсу і ведае, як гэта машына працуе знутры.

Дзяніс і Лейла весці шоу будуць па-англійску. Французская мова, якая разам з англійскай, лічылася на конкурсах «Еўрабачання» вядучай, скарыстаная не будзе.

Ілья ЛАПАТО.

У ГРОДНЕ АДСВЯТКАВАЛІ ЮБІЛЕЙ ПРЫРОДАХОўНАЙ СЛУЖБЫ

Прычым, не толькі канцэртам з удзелам зорак беларускай эстрады, фееверкам і маладзёжнай дыскапраграмай, але і вядомай сучасных тэхналогій у галіне рацыянальнага прыродакарыстання і аховы навакольнага асяроддзя — паветра, водных рэсурсаў, абыходжання з адходамі і выкарыстання другаснай сыравіны.

З нагоды фіналу VIII Рэспубліканскага экалагічнага форуму і 50-годдзя ўтварэння прыродахоўнай службы Беларусі ў ГРДУ імя Янкі Купалы адбылася навуковая канферэнцыя, прысвечаная стані і перспектывам развіцця экалагічнай навуцы, а на вуліцы Маставой прадстаўнікі ўсіх дэлегацый заклалі алею. У будынку Гродзенскага дзяржаўнага музея гісторыі ролігі можна было азнаёміцца з «Беларуссю запаведнай» — фотаворамі былога намесніка міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Вячаслава Алешкі.

Не забыліся арганізатары форуму і пра аматараў жыўёл. У Палацы культуры на плошчы Савецкай кі чакала выстава «Містар Кот», а ў парку імя Жылібера — выстава сабак «Дай, Дымы, на шчасце лапу мне!...». Сюрпрыз для наведвальнікаў падрыхтавалі ў Гродзенскім заапарку — яго наведванне ў гэты дзень было бясплатным.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Ведай нашых!

Каманда МАЗа ўдзельнічае ў ралі «Шаўковы шлях». Далей — «Дакар»!

Мінскі аўтамабільны завод стварыў уласную спартыўную каманду

Напэўна, кожны мужчына ў дзяцінстве марыў стаць гончыкам. У Пятра Орсіка гэтая мара збылася. Ён — пілот спартыўнай каманды МАЗа, якая прыме ўдзел у міжнародным ралі-рэйдзе «Шаўковы шлях — Серыя Дакар 2010». Ралі-рэйд стартуе 11 верасня ў Санкт-Пецярбургу, горадзе на Няве, які па праву лічыцца адным з самых цудоўных гарадоў свету, і фінішуе 18 верасня ў Сочы — сталіцы зімовай Алімпіяды-2014. Маршрут ралі паўтарае лётальны шлях «з варагу ў грэкі». Яго працягласць — каля 4800 км.

Як вядома, у спартыўнай гісторыі Мінскага аўтамабільнага завода ўжо ёсць дасягненні. Каманда «МАЗ-Яравіт» атрымала перамогу ў чэмпіянаце Еўропы і СНД па трак-трыялу, заваявала кубак Саюздзяўчыц.

Інцыдэнтна ўдзельнічае ў ралі «Шаўковы шлях» падтрымаў Савет Міністраў. Спецыяльна да гэтай падзеі МАЗ стварыў новы аўтамабіль, борт якога ўпрыгожаны стылізаваным зобрам — сімвалам Беларусі, а таксама беларускімі сцягам.

Днямі адбылася прэзентацыя спартыўнай машыны і каманды «МАЗ», а ўжо 5 верасня экіпаж адраваўся да месца старту ралі-рэйд.

У каманду ўвайшлі 11 чалавек: пілоты, механікі, штурман. Усе яны — работнікі прадпрыемства. Асноўным пілотам з'яўляецца Пётр Орсік.

ЖЫВАПІСАННЕ ЭМОЦЫЯМІ

МАСТАКІ АВЯШЧАЮЦЬ ДЫЯЛОГ ПАЭЗІІ І ЖЫВАПІСУ

Гэтану спрыяе галерэя-кавярыя «Добрыя мыслі», якая з 4 верасня прадстаўляе жывапіс трох беларускіх мастакоў: Ганны Сілівончык, Васіля Пешкуна і Андрэя Бурсава.

У чым жа дыялог? Што значыць рыфма ў творы жывапісу, сапраўды, цяжка ўзяць адразу, без таго каб паглядзець, як яна насамрэч можа выглядаць. Аднак мастакі (хоць і працуюць у розных стылях і напрамках) свярджваюць: паэзія можа растварыцца ў мастацкіх творах. Варта паглядзець карціны Васіля Пешкуна, каб сказаць пра іх: вядома, пейзажная лірыка. Пра сімвалізм у паэзіі дэкадэнтаў ўгадаць, аглядаючы творы Ганны Сілівончык. Авангардызм літаральна «чытаецца» ў калажах Андрэя Бурсава.

Аднак Ганна і Андрэй дэманструюць сапраўднае аднаўненне двух відаў мастацтваў: кожнай карціне на выставе адпавядае верш іх уласнай паэтычнай творчасці.

Во даюць!

А САМАЙ ГРУДАСТАЙ — ЗАЛАТЫ СТАНІК!

У Мінску выбіралі «Міс грудзі-2010»

Вялікі прыгожыя грудзі і адсутнасць комплексу — галоўныя крытэрыі, якія ставілі перад канкурсанткамі арганізатары шоу «Міс грудзі-2010». Конкурс прайшоў у Беларусі другі раз, сабраўшы на папярэднім адборы 87 канкурсантак. Але толькі 10 уладальніц «самых вялікіх і прыгожых» прайшлі ў фінал, дзе змагаліся за галоўны прыз — залаты бюстгалетар.

Напачатку планавалася, што цэнтральным конкурсам у фінале стане спартыўны: скакні на скакалках: музыка, вада і дзяўчаты праз скакалку скачучы. Але як расправіў «Звяздзе» арганізатар «Міс грудзей» Арцём БАНДУРА, ад спартыўнага спаборніцтва давялося адмовіцца: — Яго мы вырашылі не праводзіць. Па-першае, з-за таго, што пляючка невядучая, па-другое, з-за некаторых этычных меркаванняў.

Між іншым, узятае дэфіле ў вярчэрніх сукенках гледчы ўбачылі. Замест скакалак удзельніцам было прапанавана станцаваць стрыт-танцамі, пааблядаваць вадой і перамяніць напаяўнасць пеньюары на бікіні. Дзяўчаты пагадзіліся, таму ўсе іх жаночыя вартасці журы разглядзела як след.

Хто быў у журы? Дырэктар завода вінаградных вінаў, гаспадар салона дызайнерскага ўпрыгожання, галоўны рэдактар часопіса «Даберман», прадстаўнікі шоу-бізнэсу, а таксама «Міс грудзі-2009» Зульфія Асадава.

У выніку самай грудастай беларускай стала Кацярына Нікандрава. Памер грудзей у маладой бландыні ўражае — пяты. Разам з пазалочаным станікам будучая зорка мужчынскіх глянцаў атрымала шыкоўнае ўпрыгожання за В3 млн.

Як расказаў «Звяздзе» Арцём Бандура, праведзены конкурс — унікальны: — Аналагі гэтага падзеі ў Беларусі да сёння няма, таму гэты конкурс мы запатэнтавалі!

Пра тое, ці з'явіцца ў Беларусі конкурсы «Міс рука», «Міс пазногі» ці «Міс зубы», па-

ЖЫВАПІСАННЕ ЭМОЦЫЯМІ

Вось нездарма ж кажучы, што таленавіты чалавек таленавіты ва ўсім... І нездарма нашу краіну называюць краінай паэтаў: калі тонка адчуваеш прыгажосць радзімы, яе насельніцка, пацуючы, якія перажываеш, то эмоцыі нараджаюць вобразы, за якімі прыходзіць словы... Вось як, напрыклад, у вершы Андрэя Бурсава:

ПРЫГОЖНИК
бессонноўна
у заліве шукаць
дзівю аднолькавых
кропльняў дажджу
на твае суматныя словы
я забыцца наўрад ці змагу
не жадаю, не буду,
быццам плягя
я чуў іх не раз
чорным подыхам
цямноць пустэльні
тваіх мёртвых
бяскаслерных фраз

ёсць адказы — пытанні няма
залаты не лігуючы ў сэрбы
я хачу быць з табой у імжы
нікто іншы мне больш не патрэбны
Ляўда ЦІМОШЫК.

Работа Ганны Сілівончык.

не трэба

Работа Андрэя Бурсава.

я чуў іх не раз

чор

Рост даходаў мінчан апырэджае рост цэнаў

У Мінску за сем месяцаў гэтага года выраблена прамысловай прадукцыі на 16,7 трлн рублёў, што на 8,2 % больш, чым выраблена за аналагічны перыяд мінулага года. Пра гэта карэспандэнту агенства «Мінск—Навіны» расказала начальнік Галоўнага статстычнага ўпраўлення горада Мінска Жанна БІРЫЧ.

Спажывецкіх тавараў выпушчана на 3,8 трлн рублёў — рост на 5,5 %. Уведзена ў эксплуатацыю 451,6 тыс. квадратных метраў жылля, або 6517 кватэр. З іх больш за 80 % прызначаны для грамадзян, якія знаходзяцца на ўліку асобаў з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў. У чэрвені сярэдняя заробатная плата ў сталіцы склала 1 млн 610 тыс. і павялічылася ў параўнанні з маем на 6,4 %. А рэальныя даходы насельніцтва (сюды ўваходзяць таксама пенсіі, дапамогі, стыпендыі) павялічыліся на 6,8 %. Пры гэтым індэкс спажывецкіх цэнаў у студзені—ліпені 2010 года да аналагічнага перыяду 2009 года склаў 6,6 %. Гэта значыць, рост даходаў мінчан апырэджае рост цэнаў.

Святлана ФРАЛЯНKOVA, «Мінск—Навіны».

«ЦЕЦЯ НАДЗЯ, ТАТАЧКА І БОБА! МАЕ ДАРАГІЯ...»

ЯЎРЭЙСКАГА ЮНАКА ІОНУ ЗАРЭЦКАГА ВЫРАТАВАЛА СЯМ'Я НАЎМЮКОЎ

Беніямін Ефраімавіч Ерузалім — карэнны жыхар Гродна. Закончыў Ленінградскі політэхнічны інстытут, інжынер-механік. Апошнія дваццаць гадоў займаўся мэблевай вытворчасцю і з удзячнасцю ўгадвае фірму «ЗОВ-мэбля», адну з лепшых у гэтай галіне ў Беларусі. Працуе над стварэннем альманаха аб лёсах былых вязняў канцлагераў і праведнікаў свету.

— Чаму вы, не гісторык па адукацыі, зацікавіліся гэтай тэматыкай?

— Свет шматтаблічны і мяняецца на вачах кожнага пакалення. Мы ўсё жыццё вучымся жыць разам. А чалавечая памяць жыве ў сэрцах людзей на ўзроўні ўспрымання рэальных падзей. Сыходзяць з жыцця ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, восьмы дзясяткі размянялі малалетнія вязні фашысцкіх канцлагераў, усё менш з намі праведнікаў свету, якія ў гады ліхацця паказалі яскравы прыклад талерантасці і самаахвярнасці. І жыццё кожнага з гэтых людзей вартэа вывучэння, іх падзеі павінны быць увекавечаны.

Лічу і сваім абавязкам унесці ўклад у гэтую справу. Барыс ПРАКОПЧЫК.

«Дарагія цёця Надзя, Таточка і Боба! Мае дарагія. За вялікія справы не варта дзякаваць, таму што гэта выглядае як спроба зраўнаваць нешта непарульна на большае з чымсьці безумоўна малым. Заўсёды, заўсёды я застануся вашым даўжніком, і дай Божа, каб ніколі мне не прыйшлося раўнацэнным чынам плаціць за ўсё тое, што кожны з вас і вы ўсе разам зрабілі для мяне. Гэта было звышчалавечы сілаў і магчымасцяў, і толькі Бог можа адпаведным чынам узнагародзіць за ўсё тры перажыванні, небяспеку і тую пастаянную рызыку, на якую Вы ішлі дзеля мяне. Цалую вас».

Такі ліст 22 ліпеня 1944 года пакінуў сям'і Наўмюкоў у Гродне дзевятнаццацігадова Іона Зарэцкі, пакідаючы дом сваёй выратавальніцай па вулицы Студэнцкай, 3. Старажыты горад быў вываленны ад фашыстаў, і яшчэ нядаўна нікому ў і галаву не магло прыйсці, што ў гэтым будынку, зусім побач з жыллёвым гаспадарствам, хаваўся яўрэйскі юнак-сірата. Амаль паўтара года.

Гісторыю чалавечай трагедыі і лёсу адной сям'і мне расказала Марына Міхайлаўна Наўмюк, нявестка Надзеі Іванаўны і Аляксандра Варфаламеевіча Наўмюкоў, якія выратавалі Іону Зарэцкага.

Пятра Наўмюка, будучага мужа Марыны Міхайлаўны, з дзяцінства ласкава звалі Бобам. У пачатку мінулага стагоддзя жыў у Гродне тры сям'і: Надзя, Роза і Вера. Будучай мамой Іоны была Роза, а выратавальніцай хлопчыка, можна сказаць, яго другой мамай — Надзя Кугач. У 1906 годзе дзятчатыя закончылі вучобу ў гродзенскай рускай Марыінскай гімназіі, якая

ПАКІНУЎ БЕЗ БУЛЬБЫ

Жыхарка вёскі Охава Пінскага раёна звярнулася ў міліцыю, бо ў яе з поля скралі 1200 кілаграмаў бульбы. Злодзей неўзабаве быў устаноўлены — 43-гадовы жыхар Пінска, трактарыст СБКВ.

Яна СВЕТАВА.

Марына НАЎМЮК і аўтар артыкула Беніямін ЕРУЗАЛІМ.

тады размяшчалася ў старым корпусе цяперашняга ўніверсітэта імя Янкі Купалы. У 1914 годзе Надзя паехала з бацькамі ў Санкт-Пецярбург, дзе выйшла замуж за Аляксандра Наўмюка. У горадзе на Наве ў іх у 1920 годзе нарадзіўся сын Пётр, той самы «Боба». Вера і Роза засталася ў Гродне. Вера выйшла замуж за адваката па прозвішчы Макаль і жыла на іперашняй вуліцы Чапаева. Роза, зубны ўрач, — за Пінска Зарэцкага, які валодаў у горадзе аплічным складам.

У 1922 годзе Надзю з мужам і сынам вярнуліся ў Гродно. Пётр пасля заканчэння пачатковай школы паступіў у Гродзенскую гімназію Імя Міцкевіча. Вучыўся на «выдатна». Таленавіты хлопчык ужо ў трынаццацігадовым узросце даваў урокі іншым дзецям, быў, як сёння кажуць, рэпетытарам па фізіцы і матэматыцы. І вельмі аднойчы да яго на заняткі прыйшоў Іона — сын Розы. Чатыры гады Іона браў урокі ў Пятра, яны пасябравалі. А ў 1939 годзе паступілі вучыцца ў рускую школу, але, адвадана ўзросцю, у розныя класы.

Пачалася вайна. Гітлер вырашаў «яўрэйскае пытанне». Роза, яе муж Пінхус і сын Іона трапілі ў Гродзенскае гета. Да іх пачалася жыхавя, поўнае пакуты і нявагі жыццё, у пастаянным страху і чаканні смерці. У 1942 годзе павезлі на гібель Пінхуса. Надзя, як магла, дапамагла вязням гета. Некалкі разоў яе затрымлівалі ахоўнікі, але яе светлы розум перамагў падазрэнні немцаў.

Акрамя Наўмюкоў, пра Іону кляпцілася, наведвала яго былая

нянька Меланя — простая беларуская жанчына, верная сяброўка сям'і Зарэцкіх.

У ліпені 1944 года Гродно стаў вольным ад фашыстаў. Іона нарадзіўся выйшаў са свайго сховішча. Ён пакінуў сваім новым бацькам вельмі шчыры, глыбокі па сэнсе і ўдзячнасць і накіраваўся шукаць сявакую ў Вільню. Аднак усё яны загінулі. У 1945 годзе Іона вярнуўся да Наўмюкоў і, калі пачалася рэпатрыяцыя мясцовых палякаў і яўрэў у Польшчу, вырашыў ехаць у Францыю ці ў Амерыку, дзе жылі яго заможныя сваякі. Неўзабаве Надзю Іванаўна, Аляксандр Варфаламеевіч і Пётр атрымалі паштоўку з Парыжа: Іона паведаміў, што жывы і здаровы.

А сям'я Наўмюкоў тым часам перажывала новую трагедыю. Палжывым абвінавачанні ў здрадзе Радзіме Аляксандр Варфаламеевіч быў арыштаваны і прабыў дзевяць месяцаў у турме. У жніўні 1945 года яго вызвалілі, аднак праз чатыры месяцы арыштавалі сына Пятра па выдуманым абвінавачванні ў антысавецкай дзейнасці і ўзброеным бандытызме. Праз дзевяць месяцаў хлопца вызвалілі, і ён працягнуў вучобу ў Гродзенскім педагагічным інстытуце. Але дыплом гэтай ВУН, нягледзячы на выданую паспахоўнасць, ён так і не атрымаў. Калі па

Крымінал, здарэнне

ВЫПІЎ НА 16 МІЛЬЯНАЎ
Брастачанін 48 гадоў, які жыве ў доме па вуліцы Гагарына, запрасіў у госці 23-гадовага раней судзімага грамадзяніна. Добра выпілі, а раніцай гаспадар агледзеў, што з кватэры прапалі ноўтоўк, тры мабільныя тэлефоны, залаты пярсцёнак, фрэзка і пазалочаны калекцыяны гадзіннік коштам каля 10 мільянаў рублёў. Усе скрадзеныя рэчы ацэнены амялом у 16 мільянаў рублёў, а злодзей і след прастыў.

НАЛЯЦЕЛІ І АБРАБАВАЛІ

Маладая гаспадыня з дома па вуліцы Гастэль у Брасце позна увечары вынесла сямце. Але ў хату ёй не ўдалося вярнуцца адной. Услед, прычымаўшы дзверы, уварваліся два рабаўнікі. Яны пахапалі грошы, каштоўнасці, ноўтоўк, тэлефон. Злымынішкі шукае міліцыя.

Яна СВЕТАВА.

Код арганізацыі	Код арганізацыі	Код арганізацыі	Код арганізацыі
1	2	3	4
ЧАСТНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ «ПРОМТЕХПАК»			
Учётны нумар платальніка: УНП 190640299			
Від дзейнасці: Оптовая торговля			
Организационно-правовая форма: Частное предприятие			
Орган управления: Юридическое лицо без ведомственной подчиненности			
Единица измерения: млн руб.			
Адрес: г. Минск, ул. Скрипникава, 15-1Н-11			
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2010 г.			
АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость	101	643	665
амортизация	102	3	20
остаточная стоимость	110	640	645
ИТОГО по разделу I	190	640	645
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты			
в том числе:	210	18	91
сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	-	2
готовая продукция и товары для реализации	215	14	88
товары отгруженные	216	1	-
расходы будущих периодов	218	3	-
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	80	64
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	193	895
в том числе:			
покупателей и заказчиков	241	166	859
поставщиков и подрядчиков	242	23	36
по налогам и сборам	243	4	-
денежные средства	260	90	3
ИТОГО по разделу II	290	381	1053
БАЛАНС (190+290)	300	1 021	1 698
ПАСИВ			
1			
2			
3			
4			
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд			
Резервный фонд	410	3	3
в том числе:	420	-	1
резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421	-	1
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительными документами	422	-	-
Добавочный фонд	430	77	100
Неосвоенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	-	-9
ИТОГО по разделу III	490	80	95
Краткосрочные кредиты и займы	610	90	90
Кредиторская задолженность	620	851	1 513
в том числе:			
перед поставщиками и подрядчиками	621	366	565
перед покупателями и заказчиками	622	236	18
по расчетам с персоналом по оплате труда	623	5	4
по налогам и сборам	625	19	1
по социальному страхованию и обеспечению	626	2	1
перед прочими кредиторами	628	223	924
ИТОГО по разделу IV	690	941	1 693
БАЛАНС (490+690)	700	1 021	1 698
краткосрочная кредиторская задолженность	702	851	1 513
Активы и обязательства, учитываемые как баланс	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
Товары, принятые на комиссию	004	1	-
Амортизационный фонд воспроизводства основных средств	010	3	11
Руководитель	О.И. Лаврик		
Главный бухгалтер	М.В. Птичар		

ОДО «Ромашка» проводит аукцион по продаже имущества в процессе ликвидации.

Имущество находится по адресу: г. Мозырь, ул. Ветровая, 15а.

№ лота	Наименование объекта	Тип объекта	Площадь, м²	Оценочная стоимость (руб.)	Стартовая цена (руб.)	Сумма залога (руб.)
1	Здание склада	Встроенное одноэтажное, железобетонное, электроосвещение, площадь земельного участка 327,44 м²	294,16	83.793.355	34.000.000	3.000.000

Продавец: ОДО «Ромашка». Организатор аукциона: управляющий. Сумма залога: 10 % от начальной цены на р/с № 3012006131387 в ф-ле № 317 АСБ «Беларусбанк» г. Мозырь, код 151501678, получатель ОДО «Ромашка», УНП 490178853. Форма, порядок оплаты: безналичный платеж на р/с № 3012006131387 в ф-ле № 317 АСБ «Беларусбанк» г. Мозырь, код 151501678, получатель ОДО «Ромашка», УНП 490178853. Документы, предоставляемые для участия в аукционе: заявление на участие, копии платёжных документов, подтверждающих внесение залога, копия устава, доверенность представителя юридического лица, копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя, паспорт физического лица. Заявки принимаются управляющим до 20.08.2010 года по адресу: 247760, г. Мозырь, пер. 1-ый Интернациональный, д. 27. Аукцион состоится 29 сентября 2010 года в 11.00 по адресу: г. Мозырь, пер. 1-ый Интернациональный, д. 27. Справки по телефону: 8 029 663 84 96.

РУП «ЖИЛКОММУНТЕХНИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ 08 октября 2010 г. ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

№ лота	Наименование, местоположение и краткая характеристика имущества	Начальная цена продажи, руб.	Сумма задатка (10 % от начальной цены лота), руб.	Цель использования
ЛОТ № 1	Вспомогательное помещение на 1-ом этаже в здании общехозяйства по ул. Калинина, 40 в г. Бресте, 2009 г.п., пл. 87,7 кв.м.	767 375	76 738	Для оказания бытовых услуг населению
ЛОТ № 2	Вспомогательное помещение на 1-ом этаже в здании общехозяйства по ул. Калинина, 40 в г. Бресте, 2009 г.п., пл. 43 кв.м с санузелом и лоджией.	376 250	37 625	
ЛОТ № 3	Вспомогательное помещение на 1-ом этаже в здании общехозяйства по ул. Калинина, 40 в г. Бресте, 2009 г.п., пл. 21,9 кв.м.	191 625	19 163	
ЛОТ № 4	Вспомогательное помещение на 1-ом этаже в здании общехозяйства по ул. Калинина, 40 в г. Бресте, 2009 г.п., пл. 19,1 кв.м.	167 125	16 713	
ЛОТ № 5	Вспомогательное помещение на 1-ом этаже в здании общехозяйства по ул. Калинина, 40 в г. Бресте, 2009 г.п., пл. 10,6 кв.м.	92 750	9 275	
ЛОТ № 6	Изолированное вспомогательное (подсобное) помещение в здании жилого дома по ул. Вишнева, 32 в г. Бресте, 1992 г.п., пл. 14,4 кв.м.	126 000	12 600	

Предмет аукциона: Право заключения договора аренды. Наименование арендодателя: РУП «Брестэнерго». Срок договора аренды: 3-5 лет. Условия: 1. С победителем аукционных торгов, в течение 5 кал. дней будут заключены договоры аренды нежилых помещений для оказания бытовых услуг населению. 2. Стоимость права заключения договора аренды должна быть выплачена продавцу в течение 3-х раб. дней с момента подписания протокола о результатах аукциона за вычетом задатка. Аукцион состоится 08 октября 2010 г. в 12.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325. РУП «Жилкоммунтехника» Филиал «Белтехинвентаризация» Брестское областное управление. Для участия в аукционе необходимо предоставить: 1. Заявление на участие в аукционе в установленном форме и подписанное соглашение о правах и обязанностях с филиалом «Центр «Белтехинвентаризация». 2. Заверенную банком копию платёжного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора торгов. 3. Юридическим лицам — резидентам Республики Беларусь — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица; представителю юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) 4. Юридическим лицам — нерезидентам Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представителю юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). 5. Индивидуальным предпринимателям — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; представителю индивидуального предпринимателя — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). 6. Физическим лицам — представителю физического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя. 7. При подаче документов на участие в аукционе физическое лицо, представитель физических и юридических лиц, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений — 07 октября 2010 г. до 17.00. Контактные тел.: 8 (0162) 23 94 25, 23 92 59, 21 88 81.

ПРИВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

- ПРАДАЕЦЦА
  - А/м «Форд-Эскорт» 1,6д на запчасты, 1986 г.в. Тэл. 8 029 979 85 89.
  - А/м «Фальксваген-Пасат» 1990 г.в., Б-Э «Седан», 1,8 мена-ўпльск, бензін-газ, 2600 у.а., Магільская вул. Тэл. 8 022 3651 098.
  - А/м «Аўдзі-А4» 2001 г.в., 1,8 бензін, сераброны, 140 тыс. км, ёсць усё, 6900 у.а. Тэл. 8 029 686 51 88.
  - А/м «Пежо-309», 1988 г.в., 1,3Б карбюратор, трохдзверны, «мокры асфальт», добры стан, надорага. Тэл. 8 01563 32 772.
  - Жаночыя туфлі, 36 памер, чорныя, 15 тыс. рублёў. Тэл.: 8 033 635 37 97, 8 017 275 38 29.
  - А/м «Мазда-626» 1990 г.в., 2,0і, бензін, седан, 1500 у.а., торг. Тэл. 8 029 988 66 09.
  - Газаваа пільга «Ефест», новая, 50х57 см, з грыльем. 799 тыс. руб. Тэл.: 8 017 295 96 84, 8 029 11 55 699.
  - Кабан забойнай ці жывой вагой, цана па дамоўленасці. Валожыкі раён. Тэл. 8 029 303 12 19.
  - Каліска інвалідная з электрапрывадам. Тэл. 8 044 754 06 65.
  - Дом у в. Сталіры па р. Бярэзіна ў Асіповічах н.р. 35 км ад Баўрыўска, лясня, сад. Тэл. 8 029 255 49 21.
  - Козы, козачкі, племяны казёл, падару прыгожых кацяняў. Тэл. 8 017 76 60 023.
  - КУПІЎ
    - Трактар МТЗ (2000—2010 г.в.) заводскай зборкі з дакументамі. Тэл. 8 044 473 68 90.
    - МЯНЯЮ
      - Самаробны трактар (рухавік дыз. Д-21) на матабок. Тэл. 8 029 5837727.

ЗВЯЗДА
КУПОН ДЛЯ БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБ'ЯВЫ
Запоўніце разборліва, выражце і вышліце на адрас радкацыі:
220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А. Тэлефон для давадк 287 17 79.

АБ'ЯВЫЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ВАША ПРОЗІВІШЧА, АДРАС, ХАТНІ ТЭЛЕФОН.

Пашпарт, серыя _____ № _____ Выдадзены _____

Подпіс _____ Дата _____

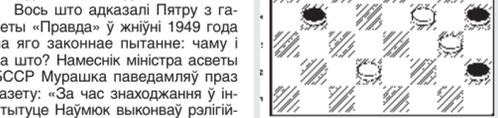
Любую сваяццю Зою Уладзіміраўну СТААРАВОНІЧ з в. Загор'е вшну з 80-гадовым юбіем. Жадаю моцнага здароўя, даўгажывага, дажыць да ста гадоў, данакацца прапраўнукаў. Свацця Марыя з в. Такаўшчына.

Любую суседку-даччыню Іну Леанідаўну ПАЛУШЭНУ вшну з днём нараджэння. Зычу моцнага здароўя, даўгажывага, сямейнага дабрабыту і ўсіх зямных даброт. Суседка Марыя Міхайлаўна.

Дарагога люблага сыночка Віктара Васільевіча МІХАЙЛОУСКАГА з г. Жодзіна вшну з юбіем. Моцнага здароўя, даўгажывага, сямейнага дабрабыту і ўсіх зямных даброт. Матуля.

ШАШКІ

Пад рэдакцыйнай майстра спорту Мікалая ГРУШЭЎСКАГА

Белыя: b6, c7, d2, f4, g3 (5)
Чорныя: a5, b4, g7, h2, h4 (5)
Выйгрыш. Легальнасць зыходнай пазіцыі даказваецца.
АУТАРСКІ-11/7

Белыя: 11, 22, 28, 32, 34, 35, 38, 43, 44, 46 (10). Чорныя: 9, 10, 12, 13, 14, 18, 20, 21, 27, 31, 36 (11).
Уладзімір Матус (Масква) прапануе правесці за белых шыкоўную камбінацыю.

Тэрмін для адказаў традыцыйны: два тыдні. Напіраўваецца іх на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі».

«ТВЫЗЬ-2010»
У Пінску пад такой назвай падаўся 19-ы рэспубліканскі фестываль па рускіх шашках. Ён сабраў удзельнікаў з усіх рэгіёнаў Беларусі. Перамогу святкавалі міжнародныя гросмайстар Андрэй Валюк з Мінска, міжнародны майстар Яўген Кандрэчанка з Гомеля і кандыдат у майстры спорту Сяргей Місота з Кобрына (галоўная праграма), а таксама А. Валюк, Я. Кандрэчанка і кандыдат у майстры Аляксандр Барташ з Маладзечна (бліц-турнір). Я. Кандрэчанка перадаў па электроннай пошце прыклад гульні, які карысна ўзяць на запаметку.

Белыя (С. Федзюковіч): c3, f4, h2 (3). Чорныя (А. Валюк): a3, e7, h4 (3). 1. ...e6d7 (трэба было выкарыстаць удар З. Ц

ПАДУМАЦЬ толькі, крыху больш як 4 гадзіны пералёту, і ты на зямлі, на якой Бог, згодна з Бібліяй, з'явіўся прароку Майсею і перадаў людзям скрыжалі з 10 заповядамі. Менавіта тут, на паўднёвым узбярэжжы Сінайскага паўвострава — той малой частцы Егіпта, якая ляжыць не ў Афрыцы, а ў Азіі — знаходзіцца знакаміты курортны горад Шарм-эль-Шэйх (назва перакладаецца як «запіў шэйха»). І, безумоўна ж, галоўнае, дзеля чаго сюды імкнуцца турысты (так і хочацца сказаць «з усяго свету»), але, як высветлілася, пераважна з Расіі і Італіі, непараўнальнае, багатае на рознакаляровыя каралі і экзатычных рыб, Чырвоное мора.

Мора, рыбкі ды пальмы — гэта ўсё, безумоўна, цудоўна. Але асабіста для мяне падчас кожнай вандроўкі найбольш цікавае прадстаўляюць мясцовыя жыхары, іх норавы, звычкі, лад жыцця...

«У Рамадан для турыстаў самая вялікая зніжка!»

З самага першага кроку на егіпецкую зямлю мы не пераставалі здзіўляцца. Па-першае, куды б ні прыйшлі, паўсюль у гэтай краіне мяне прымалі за сваю. «Надзя? Дык гэта ж егіпецкае імя!» «Маю маці звалі Надзя». «А ў мяне сястра Надзя». Па-другое, прыляцелі ў Шарм-эль-Шэйх якраз на другі дзень святаўнага месяца мусульман, якіх у Егіпце, да слова, значна больш, чым хрысціян. Таму ў нас была ўнікальная магчымасць на свае вочы пераканацца ў тым, што егіпчане — надзвычай веруючая нацыя. Уявіце толькі, на вуліцах больш за 40 градусаў, а яны ад усходу сонца і аж да яго заходу нават вады ў рот не бяруць. Пра ежу, цыгарэты і жанчын ужо маўчу. На апошніх нават глядзець нельга, не тое што ўступаць з імі ў больш ценны кантакт.

— Ёсць сярод егіпцянаў добрыя мусульмане і дрэнныя. Але, дзякуй Алаху, добрых больш, — кажа прадавец сувеніраў Сулім. — Прынамсі, я строга выконваю пост. І вельмі ўдзячны тым турыстам, якія з павагай ставяцца да нашых звычаяў і не ходзяць па вуліцах горада ў купальніках. Як жа я здзіўлялася, калі аднойчы убачыла, як 21-гадовы Зізо, які трымае разам са сваім старэйшым братам Адамам парфумную крамку пабыў на нашага гатэля, у самым разгары дня п'е ваду. — А як жа Рамадан? — цікаўлюся. — Мне можна, — усмінуўся ён і паказаў на гузак на сваім калене. — Я пашкодзіў нагу і доктар прапісаў мне антыбіётыкі. Але як скончыцца Рамадан, я буду працягваць несці ўрады (пост) за прапушчаны дні.

На мініяюрынай палічцы я прыкмеццала невялічкую зялёную кніжачку (такая ёсць практычна ў кожнай крамцы). Працягнула руку, каб паглядзець, але не паспела... — Нельга, — спыніў мяне Зізо. — Гэта свяшчэнная кніга мусульман. Ты ж хрысціянка, а да Карана можа дакранацца толькі чалавек нашай крыві.

Здзіўляліся мы спачатку і тады, калі замест прывітання чулі ад мясцовых жыхароў: «Рускі? З Новым годам!» Калі ж мусульмане бачылі, што рускі не зусім у тэме — калі Новы год, лета ж на дваро? — дадавалі ўсё з той жа заўсёднай усмешкай: «Ты што, не ведаеш: у нас Рамадан!».

Толькі пасля наш нова знаёмы, прадавец папірусаў Алі (для рускіх Саша) патлумачыў, што пад Новым годам егіпчане, якія ў большасці ведаюць рускую мову павярхоўна, разумеюць Раство Хрыстова (Ра-

мадан па значнасці такі ж пост, як Вялікі ў хрысціян перад Раствам).

Дарчы, усім турыстам, якім выпала адпачываць падчас Рамадана, пашчасліва больш за астатніх, бо ў пост (асабліва ў першыя і апошнія яго дні) веруючыя егіпчане робяць турыстам добрыя зніжкі. Так што, зямліка, паспяшайцеся ў аэрапорт, да канца святаўнага месяца засталася яшчэ цэлых два дні...

«Жонку мне выбрала маці...»

Калі новыя знаёмыя бачылі малю аднагрупніка ў кампаніі трох

На што толькі не ідуць егіпчане, каб прыцягнуць увагу турыста.

дзяўчат, то не ўпускалі магчымасці пахартываць: «Дык ты, Віталі, казавалі, казанова. Не губляй магчымасці — прымай мусульманства. У нас і чатыры жонкі можна мець».

Праўда, паводле іх слоў, мець чатыры жонкі можа сабе дазволіць толькі надзвычай багаты мусульманін.

— У яго, як мінімум, павінны быць чатыры кватэры альбо чатыры рохпавярховыя дом, — удакладняе ўдалалінік рэстаранчыка «Ала-дзіні» і супрацоўнік турыстычнай кампаніі на сумшчальніцтва Іма. — Асабіста я маю адну жонку, і іншая мне не трэба, хоць я і мог бы забяспечыць калі не чатыры, дык дзевяць дакладна.

Жонку Іма выбрала маці. Паводле яго слоў, гэта тут нармальнае з'ява, бо менавіта апошняй дзявдзецца праводзіць з нявесткай больш за ўсё часу.

— Самі падумаіце, я практычна круглы год заробляю грошы тут, у Шарме. Дадому прыязджаю ненадоўга. Але ўжо калі выбіраюся, то ўсё вольны час праводжу з жонкай і дзецьмі. Дарчы, можаце мяне павіншаваць, я дзямі ў чарговы раз стаў татам. — Іма, прабач за няспілае пытанне, а колыкі вярблюдаў ты аддаў за сваю будучую жонку? — Усе прэзідэнты на руку і сэрца егіпцянін цылер, які правіла, разлічваюцца не вярблюдамі, а золатам. Мне жонка абышлася ў

Натаккі э двух кантынентаў

ЕГІПЕЦКІ ШАРМ ДЛЯ БЕЛАРУСКІХ ШЭЙХАЎ

300 грамаў золата. Гэта дастаткова шмат па нашых мерках.

Егіпчане, заўважыла, з задавальненнем расказваюць пра сваю сям'ю. Алі, напрыклад, сам падахоўваўся паказаць на мабільным тэлефоне сваіх маленькіх сына і дачку.

— А на «хабі» (каханую) тваю можна паглядзець? — цікавімся.

— А я не маю пры сабе яе фота, бо тут са мной працую шмат мужчын. Кожны пры жаданні можа ўзяць тэлефон і паглядзець на яе. Я не маю гэтага дапушчэння, мая жонка толькі для мяне.

Для мяне паказчыкам добрага ведання мовы іншаземцаў з'яўляецца пачуццё гумару. Змога пахартываць на чужой мове — 10 балаў. Асобныя егіпчане гэтай адзнакі, паверце, заслужваюць. Напрыклад, усе рускамоўныя пісьмулі са смеху, калі Алі на пытанне, дзе яго брат, адказаў: «Дзе, дзе, ў Карганандэ». Ведае ён і тое, што «дзяўка» ў кішню не пакладзеш і на хлеб не намажаш...

З пачуццём гумару, дарчы, у мясцовых жыхароў, пераканаліся, усё ў парадку. Але ён (гумар), які ў расійскіх на сценах, надзвычай спецыфічны. Трэба было бачыць, як адзін з работнікаў Алі ўвайшоў у вобраз фараона, а яшчэ два хлопцы лістамі папіруса пачалі выраптаваць свайго правіцеля ад спеі. Тэатралізаванае прадстаўленне суправаджалася рэмаркамі на арабскай мове.

Егіпчане вельмі жыццярады і адкрытыя. Калі мы папрасілі іх папяваць іх нацыянальныя песні, то яны зрабілі гэта з задавальненнем. Пасля гэтага выказалі жаданне пачуць беларускія песні. Што б я ўдумалі! — на «Цяч вада ў ярок» ды «Ехаў Ясь на кані» збегліся не толькі рускія, але і італьянскія турысты! Вось так экспромтам мы прыцягнулі увагу новых Сашавых пакупнікоў.

Не схадушы, калі скажу, што Шарм-эль-Шэйх пасля заходу сонца нагадвае сапраўдны мурашнік. Тут з усіх бакоў спрабуюць усё, на чым хоць на долю секунды затрымаўся погляд турыста. З усіх бакоў даносіцца «Водка-селёдка — хорошая скидка» і іншыя завучаныя фразачкі. Таргаванцы тут патрэбна, праўда, галоўнае, не перагнуць палку. Бо рызыкуюць пачуць у свой адрас злоснае «скавалны турыст» альбо што-небудзь больш крэйўнае. Калі ж вы зайшлі толькі пакінуць рэкламу (тут кожны проціцікавацца будзе пакупніцтвам), але нават пасля таго, як вас з ног да галавы абмазалі вярблюджым маслам, нічога не купілі, то таксама рызыкуюць быць палітым гразю.

Але, і гэта вельмі важная заўвага, вам можа пахасціцца сустраць іншых прадаўцоў. Тут, як і паўсюль, жывуць і працуюць розныя людзі. Запомніце, незалежна ад таго, купіце ці ў мяне што-небудзь ці не, вы мае сябры, — сказаў нам падчас знаёмства Зізо. — А з прадаўцамі трымаць вуха востра, бо хапае тут жгіруноу.

У словах Зізо мы пераканаліся ў той жа дзень. Егіпцянка, адзіная жанчына з абслуговаўша персанала, якую я бачыла ў Шарм-эль-Шэйху, на пляжы за масаж папрасіла 15 долараў. Калі я дала ёй 100 мясцовых фунтаў, то замест 25 яна працягнула мне 10 фунтаў рашты.

Убачыўшы, што я ўсё ж такі паспела разабрацца ў егіпецкіх грашах, пачырванела і папрасіла праба-чэння. Насамірч было такое адчуванне, што кошы мясцовыя бізнесоўцы прыдумляюць з галавы. Інакш

чым можна патлумачыць тое, што ў адным і тым жа месцы за паўлітраву «Колу» мы па дарозе на мора аддалі 2 долары, а на зваротным шляху — ужо 3...

«Мінск, Лукашэнка, бібліятэка, Янка Купала...»

Першым, каго мы сустрэлі на вуліцах Шарма, быў удалалінік кавярні і некалькіх крамаў, які называўся Сяргеем Іванавічам (большасць тамтэйшых бізнесоўцаў, каб зрабіць прыемнае рускамоўным турыстам, прыдумваюць сабе рускія імяны. Не памыліся, калі скажу, што практычна ўсе тут Сашы і Сяргэі). Менавіта ён навучыў нас правільна звязваць арафаткі (галаўны ўбор бедуінаў). Праўда, запомніўся гэты егіпцянін у першую чаргу тым, што без нічога няжка пачаў чытаць Пушкіна: «Я помню чудное мгновенье, передо мной явилась ты...»

Больш жа за ўсё здзівіла і парадвала тое, што, апроч выбітных рускіх класікаў, прадстаўнік турэгента, які сустракаў нас у аэрапорце, назваў — каго б вы думалі? — Янку Купалу. Пераканана, што Ахмед яго не чытаў, але прыемна, згадзіцца, што недзе на іншым кантыненте чулі пра беларускага Купалу. І яшчэ, ведаеце, ў Егіпце, на шчасце, не блытаюць беларусаў

з расіянамі, і не акругляюць вочы пры слове Беларусь і беларусы. — Мінск, Лукашэнка, бібліятэка... — пачаў загінаць пальцы Алі. — Не былі мы ў вашай краіне, але ж неаднаразова чулі пра яе.

Больш жа за ўсё ўзрадаваўся, калі даведаўся, што мы не адукуль-небудзь, а з Беларусі, Зізо. — У мяне ў Беларусі шмат сяброў, — шыра ўсміхаецца малады чалавек і ў якасці доказу паказвае развешаныя на сценах крамкі станаўчыя водгукі, у тым ліку і ад беларусаў. — З усіх турыстаў больш за ўсё любілі беларусаў. За іх шырасць.

Можна было б куды-небудзь паехаць, але за паўгода так сумуешся па бацьках, братах ды сястрах, што не раздумваючы бярэш білет на самалёт у Каір.

Набылі білет у Афрыку і мы. І зусім не пашкадавалі, бо Іма сапраўды мы рацыю, калі скажаў, што той, хто прыляцеў у Егіпет і не трапіў у Каір, момальніч, і не быў у Егіпце...

Надзея ДРЫЛА, фота аўтара. (Аб прыгодах карэспандэнта «Звязды» ў бессятлафорым Каіры чытайце ў адрыв з бліжэйшых нумароў).

Апошнім часам да нас прыязджае усё больш і больш беларусаў, — упіваецца ў размову Адам. — Бачыце, мне вашы землікі які кудфель падарылі (паказвае гліняны кудфель з гербамі ўсіх абласных цэнтраў Беларусі). Хоць я піва і не п'ю, але гэтым падарунком вельмі даражы.

— А вось і вашы беларускія грошы, — паказвае Зізо сторублёвую купюру на сцяне магазінчыка. — Гэта для мяне самы лепшы падарунак.

На шчасце, у нас казаліся з сабой і іншыя айчыныя купюры, таму цяпер у калекцыі побач з Нацыянальным акадэмічным Вялікім тэатрам оперы і балета Беларускага навучыў нас правільна звязваць арафаткі (галаўны ўбор бедуінаў). Праўда, запомніўся гэты егіпцянін у першую чаргу тым, што без нічога няжка пачаў чытаць Пушкіна: «Я помню чудное мгновенье, передо мной явилась ты...»

Хацелася б вельмі куды-небудзь паехаць, паглядзець, як іншыя людзі жывуць, — кажа Зізо. — Але, ведаеце, большасць егіпцянаў, якія працуюць з турыстамі, акрамя Егіпта, нідзе і не былі. Я не выключаючы. Бо тут працы хапае круглы год. Мы з братамі, безумоўна, даём адзін аднаму адпачынак на месяц.

Графіці на вуліцах Шарм-эль-Шэйха такія ж спецыфічныя, як і егіпецкі гумар.

Можна было б куды-небудзь паехаць, але за паўгода так сумуешся па бацьках, братах ды сястрах, што не раздумваючы бярэш білет на самалёт у Каір.

Набылі білет у Афрыку і мы. І зусім не пашкадавалі, бо Іма сапраўды мы рацыю, калі скажаў, што той, хто прыляцеў у Егіпет і не трапіў у Каір, момальніч, і не быў у Егіпце...

Надзея ДРЫЛА, фота аўтара. (Аб прыгодах карэспандэнта «Звязды» ў бессятлафорым Каіры чытайце ў адрыв з бліжэйшых нумароў).

СЕННЯ Месяц Маладзік 8 верасня. Месяц у сузор'і Дзевы. Імяніны Пр. Варфаламея, Міны, Уладзіміра, Ціта, К. Рэгіны, Марка, Мельхіёна, Рычарда, Сцяпана.

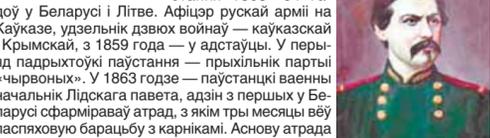

Сота Анастасіа КЛЕШЧУКА

Надвор'е на заўтра. Геамагнітны ўзрушэнні. Авазначэнні: няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў, невялікія геамагнітныя узрушэнні, слабая геамагнітная бура.

7 верасня. Вараўскі раён Гродзенскай вобласці Людвік Тэадоравіч Нарбут.

1832 год — нарадзіўся (в. Шаўры, сёння Вараўскі раён Гродзенскай вобласці) Людвік Тэадоравіч Нарбут, адзін з кіраўнікоў паўстання 1836—64 гадоў у Беларусі і Літве.

Афіцэр рускай арміі на Каўказе, удзельнік дзевяці войнаў — каўказскай і Крымскай, з 1859 года — у адстаўцы. У перыяд падрыхтоўкі паўстання — прыхільнік партыі «Чырвоных». У 1863 годзе — паўстанцкі ваенны начальнік Лідскага павета, адзін з першых у Беларусі сфарміраваў атрад, з якім тры месяцы вёў паспяховае барацьбу з карнікамі.

Аснову атрада Нарбута складалі сяляне — гэта адна з асабліва вясцяў, бо ў многія атрады іх уцягвалі сілком. Людвік Нарбут карыстаўся папулярнасцю, а яшчэ, будучы дэмакратам, ён абвясціў маніфэст аб спыненні павіннасцяў і надзея сялян зямлі.

1911 год — французскі пазт беларускага паходжання Гіём Апінер змяшчае ў турму на 5 дзён па падзэрніні ў выкраданні з Луўра карціны «Мона Ліза».

«Чалавек смяротны, і яго адзіная магчымасць стаць бессмяротным заключаецца ў тым, каб пакінуць пасля сябе нешта бессмяротнае. Уільям Фолкнер (1897—1962), амерыканскі пісьмнік.

ЧЫРВОНАЕ І БЕЛАЕ

Давайце яшчэ раз больш уважліва прыгледзімся да арнаменту нацыянальнага адзення, да структуры нашых саматаных ручнікоў, да кампазіцыі іх арнаменту.

Кампазіцыйны арнамент на абодвух канцах падобна, але перавернутая (і), як у лютэраў. Дастаткова надаць ручніку неабходную форму (арк-падковы або «лодкі смерці»), і стануць зразумелымі многія рытуальныя сітуацыі, у якіх фігуруе прыгожы нацыянальны атрыбут.

У шэрагу абрадавых дзядзеньняў, накіраваных на паспяховае провады маладых да вянца, абавязковым быў наступны. Бацька бярэ ручнік, абвясцае ім па пояс сваю дачку і тройчы па сонцы абводзіць яе вакол стала. Каб зразумець сутнасць гэтага рытуальнага дзеяння, неабходна ўспомніць, што адбываецца ў хатэ тройчы на дзень вакол стала. Сям'я збіраецца падпіскавацца, каб набрацца моцы. Такім чынам, стол быў сімвалам падняння сямі, яе цэласнасці, зладжанасці, узаманнай згоды, сімвалам не духоўнай сталасці. Трохразовае хаджэнне вакол стала падчас вяселля магло азначаць толькі адно: развітанне дачкі з хатай бацькоў, са сваімі роднымі і блізкімі.

Прычым важна адзначыць і такую акалічнасць, як паясное (вакол жывата) абвясцае ручнік. Скажам, калі сям'я спраўляла «ўпаліны», то бацька па чарзе перавязваў рукі ўсім дамадачкам (гаспадарка-побытавы актыв) і ўводзіў уладаньня ў новую хату.

Цяпер удакладнім дэталі паясновага (зратчына-прадучыравальны актыв) павязвання: дачка аперазна белай часткай ручніка — яна «памірае» ў статусе дачкі для гэтай сямі і нараджаецца ў статусе гаспадыні ў іншай, навастворанай. Бацька сваёй статусу не змяняе, таму трымаецца за чырвонае.

Калісьці на Беларусі існаваў адзін цікавы рытуал, у якім цэнтральнае месца належала таму ж самому ручніку. Перад тым, як адрапіць маладых з хаты да храма, каля парога хаты (або печы) бацькі нявесты становіліся ўдваіх, кожны з іх браў па бохану хлеба і зогортаў яго ў чырвоныя канцы ручніка. Адной рукой яны трымалі хлеб, а другой уздымалі яго магі вышэй белую сярэднюю ручніка. Утваралася арка (дах хаты, небасціл, вясёлка, форма сімвала шчасця — падковы і г.), праз якую дачка-нявеста і будучы зяць адраўляліся ў новае жыццё.

Што ў гэтым выпадку сімвалізаваў ручнік, чаму менавіта два боханы зогортаваліся ў яго чырвоныя канцы? Ды толькі тое, што да вянца ехалі два (да гэтага часу паасобна) маладыя жонкі. У хатэ Божым іх паяднваюць, павязваюць, абвясцаюць, звязваюць у адзінае цэлае. Вось таму маці і сустрэкала маладых пасля вянца ўжо толькі а д н м боханам хлеба.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Сканворд. Складу Андрэй Міхайлаў. Праверце, калі ласка, адказы Сканворд (31 жніўня). Па гарызанталі: 1. Ціпа. 2. Дзяўчына, якая жыве ў вяснянцы. 3. Род жывёл, які жыве ў вяснянцы. 4. Род жывёл, які жыве ў вяснянцы. 5. Род жывёл, які жыве ў вяснянцы.

NASA аб'явіла аб падрыхтоўцы навуковай экспедыцыі да Сонца

NASA пачало падрыхтоўку навуковай экспедыцыі да Сонца. Праект пад назвай Solar Probe Plus прадугледжвае адпраўку касмічнага зонда для вывучэння сваяцтва з самай блізкай у міжнароднай касманautyцы адлегласці — 6,4 млн. км.

Плануецца, што старт навуковага апарата адбудзецца не раней за 2018 год. Касмічнае ведамства ЗША называе гэту экспедыцыю бесперапынтнай. Зонд памерам з аўтамабіль трыба будзе літаральна пагрузіцца ў верхні слой атмасферы Сонца і такім чынам атрымаць магчымасць вывучыць аб'екты і працэсы, недаступныя ні аднаму іншаму касмічнаму апарату або інструменту. Адзначаецца, што эксперыменты, адабраныя для ажыццяўлення ў рамках Solar Probe Plus, навуцены на вырашэнне двух ключавых пытанняў сонечнай фізікі: чаму зніжэння атмасфера сваяцтва значна больш гарача за яго бачную паверхню і што менавіта ўзнімае сонечны вецер, які ўплывае на Зямлю і нашу Сонечную сістэму.

Сам зонд вырашана аснасціць пабудаваным з кампазітных матэрыялаў шчытом, які можа вытрымаць тэмпературы, што перавышаюць 1398,8 градуса Цэльсія, і ісплёскі моцнага рэнтгенаўскага выпраменьвання. Таксама канструкцыя апарата прадугледжвае навуцэнне сонечных батарэй. Яны па меры прыбліжэння да распаляе сваяцтва павінны складацца пад усё больш вострым вуглом так, каб большая частка паверхні заставалася ў цені шчыта, а меншая забяспечвала атрыманне электраэнергіі ў аб'ёме, дастатковым для функцыянавання зонда.

У 2009 годзе NASA прапанавала даследчыкам сфармуляваць напрамак работ у рамках Solar Probe Plus. З 13 разгледжаных прапаноў былі выбраны пяць. Расходы на іх папярэдні аналіз, распрацоўку і тэсціраванне набліжаюцца да \$180 млн.

УКРАЛІ ЛОДКУ, СКУТАР, МАТАЦЫКЛ, ЧАТЫРЫ ВЕЛАСІПЕДЫ

У апошні дзень лета райаддзель міліцыі Брэстчынскіх сродкаў. Два веласіпеды скралі ў брастаўчан, адзін у жыхара вёскі Тэльмы, што пад Брэстам. Сваёй двухколкай машыны пазбавіўся і чалавек з вёскі Засімавічы Пружанскага раёна. А ў жыхара Белаэзёрска Бярозаўскага раёна на беразе возера Чорнае Укралі лодку.

У аднаго з гаспадароў вёскі Ставы Камянецкага раёна божм прыхалі ў двара skutар. А ў Аўшыхан Столінскага раёна праваў матацыкл «Ж-Планета». Супрацоўнікі міліцыі ўстанавілі, што украў беспрацоўны з суседняй вёскі. Пакуль больш дробныя зладзійнікі ехалі на чужых веласіпедрах і матацыклах, у Баранавічах сагналі машыну «ВАЗ-21063». Згончык устаноўлены. Яна СВЕТАВА.

Сардэчна віншуюць з 70-годдзем САВІЦКУЮ Ніну Аркадзеўну з Мінска. Зычым жыццёвай радасці, добрага здароўя без лекаў, доўгага веку, цёплым і павагі ад родных. Муж, сын.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЕГІСТРАЦЫОННАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРІЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШУЧЭНКА. НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а. Тэлефоны: прыёмная — 287 19 19 (г.р.факс); адрэдакцыі — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск датацкаў: «Чырвоная змена» — 284 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03. http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.minsk.by

ПРЫЁМ тэле.факс: 287 17 79, РЕКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адраснацца за змест рэкламы нясучы рэкламдаўцы. Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вываецца «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 4358 Нумар падпісанні ў 19.30. П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12